

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

XI. ročník ● 1/2018

Obnova zborov

O B S A H

Fórum 4
**CESTA OBNOVY
V PREŠOVE**
Ľudovít Fekete

Misia – rozhovor 5
LACHO MEDZI LAKOTMI
R. Lacho/J. Institoris

Téma 10
OBNOVA ZBOROV
B. Uhrin, P. Kozár,
P. Prištiak, Ľ. Fekete

Filozofické okienko 21
**KOMUNIKAČNÁ
REVOLÚCIA**
Patrik Lenghart

Kultúra 23
NEBO PRELOMENÉ
Pavol Trúsik

Rozhovor 24
MUŽ VIERY
M. Lipták/E. Bachletová

Misia 26
TEŠÍME SA ZO SLUŽBY
T. a B. Lesanovci

Úvahy z trolejbusu 28
KRST – ŠIMON
Tomáš Komrška

Na margo dní 30
O SLUŠNOSTI
Miroslav Kocúr

RELAX 31

Misionár Roman Lacho

Časopis Dialóg vychádza s podporou Cirkvi bratskej,
ale obsah jednotlivých príspevkov nevyhnutne nevyjadruje
duchovné presvedčenia Cirkvi bratskej.

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €,
(podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:

IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2018

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrik, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko,
Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, **Jazyková úprava:** Gitka Čížiková

Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43

Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,

e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 9. 2. 2018 **Tlač:** Express tlač

Prvá strana obálky: B. Piatko

EV: 2670/08 **ISSN:** 1337-6985

PARADOXY SLOBODY

Čo vám napadne, keď počujete slovo SLOBODA? Mnohí ľudia začínajú svoju definíciu slobody slovami: „Sloboda je, keď môžem...“ Keď my ľudia niečo nesmieme, keď sa nám niečo zakazuje, často sa cítime neslobodní. Sloboda bola aj jednou z hodnôt francúzskej revolúcie. Čo je však zarážajúce, bezprostredne po revolúcii nastúpila diktatúra cisára Napoleona Bonaparte. Naša snaha získať slobodu nás veľmi často privedie k ešte väčšiemu otroctvu. Niektorí ochutná alkohol, cigarety, drogu, hazardné hry, adrenalin,... lebo môže – lebo je slobodný. No nezriedka sa stane, že v tom, čo slobodne vyskúšal, musí pokračovať. Otroctvo nie je len to, keď niečo nesmiem, ale aj keď niečo musím. Niečo vám to pripomína? Adam a Eva mali slobodu jesť ovocie z ktoréhokoľvek stromu, okrem jedného. Ale práve ten jeden zákaz v nich vyvolal taký pocit neslobody, že ho porušili. No namiesto slobody prišlo oveľa väčšie otroctvo – stali sme sa otrokmi svojho egoizmu a vzbury voči Bohu.

V čase, keď Pán Ježiš chodil po tejto zemi, bolo otroctvo bežným. Otrokom bol považovaný za majetok svojho pána, a ten mal právo s ním naložiť, ako chcel. Otrokom nemal žiadne práva. Aj keď mnohí otroci si vďaka svojim schopnostiam či znalostiam získali úctu a rešpekt svojho pána, ba dokonca boli schopní zadovážiť si dostatok peňazí na svoje vykúpenie, legislatívne to nevedeli urobiť. Stále totiž platilo, že otrok patrí svojmu pánovi so všetkým čo má – čiže aj s tými peniazmi, ktoré si nejakým spôsobom získal. Robievalo sa to tak, že otrok dal svoje peniaze do nejakého chrámu ako dar a kňaz z tohto chrámu potom tohto otroka odkúpil a daroval mu slobodu. Otrokom neboli schopní vykúpiť sa sám z otroctva. Mohol ho vykúpiť len niekto, kto bol slobodný. Keď v Novej zmluve čítame, že Ježiš zaplatil výkupné za nás (Mt 20, 28), vychádza to z tohto historického kontextu. Z otroctva, v ktorom sa ako ľudia nachádzame, nás nemôže vykúpiť žiaden iný človek – otrok. Jedine ten, ktorý je slobodný. Pán Ježiš nás vykúpil z otroctva, aby nám dal slobodu, o ktorej Pavol píše: *A vari neviete, že nepatríte sebe, ale že vaše telo je chrámom Svätého Ducha, ktorý vo vás prebýva a ktorého máte od Boha? Boli ste draho vykúpení. Oslavujte teda Boha na svojom tele a svojím duchom, čo oboje patrí Bohu.* (1Kor 6,19n)

Možno to znie paradoxne – veď čo je to za slobodu, keď sme sa stali otrokmi Krista?! Tu mi prichádza na myseľ jedna ilustrácia z môjho detstva. V zime, keď zamrzli rybníky neďaleko nášho činžiaku, sme chodievali s chlapcami hrať hokej. Kým na ľad nenasnežilo, hokej sa hral horšie, lebo nám chýbali mantinely. Každú chvíľu nám puk odletel ďaleko mimo našej hracej plochy a dlho trvalo, kým ho niekto z nás priniesol naspäť. Ale keď nasnežilo, v snehu sme si očistili hraciu plochu a sneh nám robil mantinely. Takto je to aj so slobodou, ktorú máme v Kristu. Nie je to sloboda typu môžem všetko a nemusím nič. Sú to mantinely, ktoré vytvárajú hraciu plochu nášho života. Život sa dá vychutnať v plnej miere len vtedy, keď zostaneme na vyhradenej hracej ploche. Sú to mantinely, ktoré vytvoril niekto, kto nás miluje a chce pre nás to najlepšie. Veď ako dôkaz svojej lásky k nám dal svoj život, ako výkupné za nás. Ešte predtým sa vzdal svojej slobody a stal sa poslušný svojmu Otcovi až po smrť na kríži. Na takúto lásku neexistuje iná adekvátna odpoveď, len to, že sa v láske odovzdáme Kristu. A tak mantinelmi nášho života sa stáva láska k nášmu Vykupiteľovi. Priatelia, prajem vám všetkým, aby ste objavili skutočnú slobodu, ktorej mantinelmi je Kristova láska a naša láska ku Kristu, v ktorej hovoríme: To a to môžem, ale to nechcem, lebo Ho milujem. To a to chcem, ale nemusím to mať, lebo to nepotrebujem, keď mám Jeho. ■

JAROSLAV TOMAŠOVSKÝ
(Riaditeľ Wycliffe Slovakia,
CB Levice.)

CESTA OBNOVY V ZBORE CIRKVI BRATSKEJ V PREŠOVE

ĽUDOVÍT FEKETE

Jednou z najčastejších otázok, ktorú dostávame odkedy sme sa ako zbor stali súčasťou procesu Cesta obnovy je, čo to tá obnova vlastne je a ako vyzerá?

Keď dlhodobo rozmýšľam nad tým, ako to jasne a krátko zhrnúť, tak mi v poslednej dobe prichádza na myseľ výraz: obnova komunikácie. Proces Cesta obnovy je obnovou komunikácie. Obnovou komunikácie medzi ľuďmi v zbere, obnovou komunikácie s našim okolím za stenami zhromaždení a hlavne a v prvom rade obnovou komunikácie s Bohom a načúvaním jeho srdcu a jeho snom o nás.

Kríza alebo stagnácia prichádza do vzťahov a zborov najmä tam, kde prestávame načúvať jeden druhému a začíname presadzovať samých seba. Do cirkvi tam, kde prestávame počúvať Boha a plač sveta a zameriame sa na uskutočňovanie svojich túžob a napĺňanie svojich potrieb.

A toto je terapia, ktorá sa dostáva v súčasnosti aj nášmu zboru. Snažíme sa obnoviť komunikáciu na všetkých troch rovinách. A proces Cesta obnovy nám prináša témy, ktoré v tejto obnovenej komunikácii priebežne riešime.

Tieto témy sa riešia na troch platformách – prvou platformou je zborové popoludnie, kde sa zídu ľudia, ktorí sa cítia súčasťou spoločenstva a diskutujeme o danej téme. Druhou platformou bol vznik tímu zborovej obnovy, pod ktorého vedením sme základnými otázkami v prvej fáze prechádzali (tento tím nahradí tím zborového smerovania, ktorý bude viesť tretiu fázu tohto procesu). Na tomto tíme sme spracovali výstupy zo zborových diskusií. A tretou platformou je staršovstvo, ktoré tieto výstupy koriguje, schvaľuje a uvádza do činnosti.

Úplne prvým krokom, ktorý sme urobili, bol vznik modlitebného tímu a neskoršie vyhlásenie celozborových pôstnych dní a spoločných modlitieb za obnovu – je to vždy v piatok pred nedeľou, keď je vysluhovaná Večera Pánova. Ako jedna z prvých vecí, o ktorých sme spolu v zbere a s Bohom komu-

vali, bola samotná téma komunikácie a prístupu k vzťahom. Čítali sme spolu desiatky biblických textov, ktoré hovoria o tom, ako má naša komunikácia a naše vzťahy vyzeráť. A na ich základe sme sa rozhodli spísať a uzavrieť Dohodu o vzájomných vzťahoch a spoločnej komunikácii.

Postupne nasledovali diskusie o aktuálnom stave zboru, o histórii zboru a o našej rozdielnosti. Tieto spoločné diskusie a závery z nich nás potom viedli k rozhodnutiu urobiť tri konkrétne bohoslužby:

Bohoslužbu vďačnosti, kedy sme si pripomínali, ako nás Pán Boh ochraňoval v minulosti. Ďakovali sme mu za konkrétne požehnania, ktoré dal tomuto zboru a jeho prostredníctvom i nášmu mestu.

Bohoslužbu pokánia, kedy sme staršovstvu zboru vyznávali svoje hriechy a naše zlyhania z minulosti i súčasnosti. Zároveň sme vyjadrili odpustenie a prijali Božie uzdravenie, do zranení a hriechov, ktoré boli spôsobené nám.

A bohoslužbu vykročenia, kedy sme vyznali, že nechceme ďalej kráčať sami a podľa seba, ale chceme načúvať Bohu a tomu, čo chce robiť v nás a v našom meste.

Silným okamihom bolo aj spoločné hľadanie biblického príbehu, cez ktorý chce Pán Boh dnes prehovárať k nášmu zboru. Začali sme osobným zdieľaním toho, čo Pán Boh hovorí nám, potom rozhovorom o tom, čo vnímame, že chce hovoriť zboru a nakoniec sme v modlitbách na staršovstve prijali ako osobný text pre náš list do Laodicei zapísaný v Zjavení 3, 14–22.

Teraz sa nachádzame pred ďalším krokom procesu, a tým je preskúmanie Bohom. Verím, že sa nám darí obnovovať komunikáciu s ním a že aj v tomto preskúmaní, ktoré bude formou celozborového dotazníku, zaznie jeho hlas, aby sme videli, v čom nás chce meniť, v čom posväcovať a v čom sa chce cez nás aj v našom meste osláviť. Ale o tom až keď bude potom. ■ *(Viac o obnove zborov v besede na str. 13)*

ŽIVÉ SLOVO

PŘÍLIŠ VYSOKO – ZÁCHRANA ŽIVOTA

Při letu nad africkou pouští přistál letec v jedné oaze, aby doplnil zásoby. Poté startoval k dalšímu letu přes hornatou oblast. Náhle uslyšel za sebou škrabání. Poznal, že v trupu letadla se nachází nějaký živočich. Pilot letěl sám, znal nebezpečí. Začne-li nějaký živočich hlodat izolaci elektrických drátů, může lehce dojít ke zkratu a tím i k havarii letadla. V hornaté krajině, nad kterou letěl, nebylo možné přistát. Neměl odvahu vrátit se na oazu, protože neměl tak velkou zásobu benzínu.

Jenom jedno mohl udělat. Obrátil letoun vzhůru a stoupal do výšky, pokud slyšel hlodání. Pak nasadil kurs k domovu. Když přistál na své základně, našel v letadle velkou pouštní krysu., která se tam vplížila během doplňování pohonných hmot. Protože krysa byla zvyklá na život v poušti, nemohla žít ve velké výšce. Když letoun vystoupil do výšky, zahynula.

V Bohu je místo nade všemi zákeřnými, zrádnými, malými věcmi, které by chtěly kazit a mařit naši pouť s Ním. Tam nahoře tyto věci mizí a hynou v jemné atmosféře přítomnosti a síly Boží. ■

Živá slova, 1/1971, vybral Peter Kailing

LACHO MEDZI LAKOTMI alebo REBEL A POSLUŠNOSŤ

Foto: ROMAN LACHO

Izrael, Dakota, Malakai, Sinai a Levi. To nie je biblická či geografická hádanka, ale mená piatich detí Romana a Barbory Lachovcov. Na misiu medzi amerických indiánov odišli v roku 2011. Ja som na Winnetouovi a príbehoch Karla Maya nevyrastal a o Lakotoch som nikdy predtým nepočul. S mojou misiou to má navonok spoločné asi len to, že Škóti sú vo vzťahu k peniazom tiež preslávení lakoti (dnes už vyvrátená domnienka).

Asi preto z toho vznikol taký dlhý rozhovor. Roman mi mal veľa čo vysvetľovať...

S misionárom z kmeňa Lakotov (Siuxov) v USA, **ROMANOM LACHOM**, sa cez Skype rozprával **Juraj Institoris**.

V prostredí Apoštolskej cirkvi sa orientujem len trochu, ale máš celkom známe meno – Lacho. Odhadujem správne, že pochádzaš z veriacej rodiny?

Áno, s mojimi rodičmi som chodil do Apoštolskej cirkvi od malička. Môj ujo tam bol biskupom, moji rodičia pre cirkev pracovali, otec bol v staršovstve.

Mal si vieru „v krvi“ od malička?

Neviem, či sa to dá takto povedať. Ako každý nasledovník Krista, musel som sa rozhodnúť sám. Ale určite som mal veľké predispozície. Odkedy sa pamätám, chodil

som do zboru a od dvanástich som slúžil v cirkvi.

To je skoro dokonalý kresťanský životopis...

(Smiech) To asi nie.

Takže žiaden márnوترatný syn, ktorý odišiel na 10 rokov preč?

No, neskôr prišlo aj také obdobie. Po biblickej škole, keď sme už chceli odísť na misiu, išlo do tuhého. Vtedy prišlo také zastavenie z vedenia, dostali sme otázku, či sme pripravení a mňa táto prejavovaná nedôvera zlomila. Vtedy som začal rebelovať – voči cirkvi, voči Bohu, voči sebe

sámému. Trvalo to asi rok a pol a potom z vedenia zboru prišla pomocná ruka. Zaujímali sa o mňa a to ma posunulo naspäť na cestu, ktorou som vždy chcel ísť, ale vlastným rebelovaním som sa dostal mimo.

Skúsme tvoj príbeh postupne vysvetliť. Na biblickú školu si išiel hneď po strednej?

My sme išli na biblickú školu s manželkou, už keď sme boli zobrať a mali sme syna. Bola to odpoveď na naše modlitby. Moja manželka čakala, že keď teraz končí vysokú školu a máme syna, tak pôjdeme neskôr, keď deti vyrastú. Ale mne Boh veľmi

jasne povedal, že ľudia o mne potrebujú počuť dnes. Vtedy sme sa rozhodli ísť na biblickú školu a náš pastor nám poradil jednu v Dánsku. Práve v tom roku tam otvárali misijný odbor, čo pre nás bola veľká príležitosť. Išli sme rovno do druhého ročníka, lebo základy už sme mali. Na konci školy sme mohli ísť na mesiac do Afriky, čo bol vždy môj veľký sen. Mohli sme si skúsiť misiu a bolo to úžasné. Predtým som si myslel, že skončím v Afrike, lebo - tam predsa chodia misionárii...

Afrika potom nevyšla? Alebo čo sa stalo, že si skončil inde? Už keď som mal 16-17 rokov mal som rád Indiánov, vyrastal som na Winnetouovi. Mal som záľubu v čítaní o Indiánoch, zisťoval som si, kde žijú a ako žijú. Ale nemal som predstavu, že by som šiel do Ameriky, tá ma priam odpuzovala. Jeden kamarát sa ma raz spýtal, prečo chcem ísť do Afriky, keď mám rád Indiánov. Čo budem robiť v Afrike, modliť sa za Indiánov?

Ty si bol už dlho nastavený na misiu. Prežívala to tak aj tvoja manželka, alebo, ako sa ti podarilo, aby z vás bol misijný pár?

Ona pochádza z katolíckeho prostredia, prišla do nášho dorastu, uverila v tábore. Predtým, ako sme spolu začali chodiť, sme sa len kamarátili. Ja som ani nedúfal, že by sme spolu niekedy mohli chodiť, zdala sa mi akoby z inej ligy. Preto som bol pred ňou veľ-

mi otvorený a hovoril som jej, že ja budem misionár a moja žena buď pôjde so mnou, alebo nebude so mnou. Neskôr mi povedala, že práve takáto rozhodnosť bola jednou z vecí, ktoré sa jej na mne páčili. Ano, o niektorých veciach nedebatujem, mám jasný cieľ pre Boha. Ona sama nikdy nechcela vycestovať zo Slovenska. Chcela žiť v Bratislave, kde má celú rodinu.

Keď teda prijala teba za partnera a manžela, tak prijala s tebou aj tvoje povolanie?

Áno, tak to bolo a potom to prijala od Boha aj sama za seba. To bolo niekedy pred biblickou školou.

Spomínal si školu, krízu a potom vám zbor a cirkev misiu odobrili. Ako ste sa do Ameriky dostali? Využili ste kontakty, amerických misionárov na Slovensku? Alebo ste sa

len tak presťahovali? Ako ste premostili túžbu do reality?

V tomto nám veľmi pomohla dánska škola. Na rozdiel od slovenskej mentality, kde je všetko zložité, tam platí opak: Čokoľvek si zmyslíš, dokážeš to. Všetkým môžeš slúžiť Bohu. To bola kultúra školy. Keď sme im predostreli náš plán, tak to boli prví dospelí, ktorí nás skutočne podporili. Povedali nám: Super, choďte do toho! Pomohli nám urobiť praktické kroky - napísali sme do Južnej Dakoty. Žije tam kmeň, ktorému som sa venoval - kmeň Lakotov (Siuxov). My sme napí-

sali do zborov, ktoré sú v okolí indiánskych rezervácií. Ozval sa nám iba jeden, takže sa rozhodovanie nám nerobilo žiadne ťažkosti (smiech). Pravidelne sme si s nimi telefonovali. Ponúkli nám, aby sme najskôr prišli na dva týždne, potom na niekoľko mesiacov a až potom nech sa rozhodneme, či prideme dlhodobo. Pre nás ako slovenskú rodinu, v škole a bez práce, s jedným dieťaťom a druhým na ceste to však bolo nereálne - na trikrát ísť do Ameriky. My sme si mysleli, že všetko predáme a na doživotie sa presťahujeme. Ale oni nám povedali, že ak chceme prísť, musíme prísť len na dva týždne, aby sme videli, čo sa tu robí.

Aké to bolo, keď ste prišli?

Bol rok 2008, Barča bola vo 8. mesiaci a išli sme prvýkrát do rezervácie Pinerich. Oni tam majú telocvičňu, ktorú deckám otvárajú každý deň. Ich služba je zame-

raná najmä na komunitu, aby deti neboli v gangoch a na ulici. Mne sa tam veľmi páčilo, veľmi som tam chcel ísť. Ale povedali mi, že je tu ešte jedno miesto, kde je väčšia potreba. My sme sa vtedy modlili za dve veci: V prvom rade, aby tam bola potreba, a potom, aby naše deti mohli vyrastať v akom-takom normálnom prostredí. Napríklad, aby tam mali preliezky. Pinerich je jedno z najchudobnejších miest Severnej Ameriky, 80% nezamestnanosť, 70 % alkoholikov, gangy, drogy. Skrátka, najchudobnejšie miesto v USA, ktoré by sa dalo porovnať

s časťami v Južnej Amerike alebo Afrike. Druhé miesto, ktoré nám ukázali bolo Lower Brule. Pastоровci tu bývali vedľa zboru, ktorý je zas vedľa školy, ktorá má na tieto pomery obrovské preliezky. Barči sa to hneď páčilo, ja som bol trochu smutnejší, lebo mojím snom bolo ísť do Afriky, bol som pripravený na najhoršie pomery. Nepáčilo sa mi to tam, bolo to príliš čisté.

Ale ty si povedal, že v Lower Brule je väčšia potreba. Prečo bola väčšia oproti chudobnejšiemu Pinerichu?

Bol tu iba jeden manželský pár pastоров, to bola tá potreba, že oni boli dvaja kým v Pinerich bolo 8-10 ľudí v tíme. Tam to bolo zabehnuté, tu ešte nič nefungovalo. Po tejto krátkej návšteve sme strávili ešte tri roky na Slovensku z čoho asi polovicu som bol v rebélii a vrátili sme sa na pol roka v 2011. Bývali sme u pastоровcov, potom sme sa opäť museli vrátiť na 10 mesiacov na Slovensko, aby sme získali víza. Dostali sme tzv. náboženské a vďaka nim sme mohli zostať v Lower Brule 5 rokov. Počas týchto rokov pastor s manželkou odišli a zostali sme tu sami.

Cesta bola zložitá, skúsme sa teraz pozrieť na váš život a službu v Amerike. Ako veľmi sa líši váš život od toho na Slovensku?

My sme v USA, ale žijeme v indiánskej rezervácii, nie je to nejaký splnený „americký sen“. Oproti tomu ako sme žili na Slovensku, keď sme sa v Bratislave mohli za hodinu kamkoľvek dostať, tak tu musíme za väčším nákupom cestovať dve a pol hodiny. V rezervácii sú ešte menšie obchody, ale sú trikrát drahšie. Toto územie je planina, všetko sa tu robí pomalšie, všetko funguje na indiánsky čas. Sú to také rozsiahle lazy, aké na Slovensku ani nemáme. Inak, vďaka Bohu, nežijeme v chatrči, ale v normálnom dome. Vždy sme mali auto, ani iné veci nám nechýbali, tak

že cítime, že sa Boh o nás veľmi stará.

Zmenilo ťa toto prostredie aj duchovne? Pomáha ti, napríklad, ticho a krajina viac sa sústrediť na modlitby?

Neviem, či cez prostredie, ale na Slovensku som mal rodinu, priateľov a iné istoty, ktoré sa totálne vytratili. Každý tu od nás očakáva, že my sme tí duchovní, my máme tie odpovede. Neustály tlak na výkon nás vedie, aby sme boli stále pripojení na zdroj, na Boha. To sa, myslím, týka každého misionára, kdekoľvek je. Musím byť závislý na Bohu, aby som zvládol okolnosti na misií. Keby to malo závisieť na mojej sile, mojej láske k ľuďom, tak už to šesťkrát zbalím a odídem domov.

Akým výzvam čelíš vo svojej misií? Spomínal si alkoholizmus či nezamestnanosť...

Asi najväčšia výzva v tejto komunite je úplne citeľná beznádej. Táto beznádej potom vyúsťuje do vonkajších vecí ako alkohol, drogy či samovraždy. Ja verím, že koreňom toho je beznádej, ktorá sa generačne odovzdáva. Indiáni si prešli, podobne ako iné národy vo svete, istou formou genocídy, vyhladzovaním, podobne ako naši Rómovia na Slovensku. Indiáni v tomto odmietnutí a nenávisti stále žijú. Oni tu v rezervácii majú pocit, že sa nedá dostať ďalej, že nie je cesta von. V tomto verím, že jedinú trvácnu nádej im môže dať Boh.

Ako im tú nádej prinášaš?

Snažím sa o to úplne praktickým spôsobom. Nie som v ničom špeciálne nadaný, ale mám rád futbal a fotenie, a to sú dve oblasti, v ktorých som začal pomáhať komunite. Z úplne nevinného pomáhania to prešlo do masívnych rozmerov. Vďaka tomu ma do kmeňa prijali ako čestného člena a teraz nám zo školy vybavujú pracovné víza. Ak by som zostal iba v nedeľu v zbere, kázal som

tam a hral na nástrojoch, tak by sa o mne väčšina ľudí ani nedozvedela. Pastor, ktorý tu bol pred nami, tu žil šesť rokov, odišiel pred piatimi rokmi a ľudia si už nepamätajú jeho meno. Bol totiž zameraný len na cirkevnú prácu v zbere.

Kedy ste sa rozhodli presmerovať vaše snahy zvnútra zboru von do komunity?

Jeden misionár z Floridy, Tomáš Schwarz, pôsobil na Slovensku. My sme o ňom nevedeli, ale raz nás sem prišiel navštíviť, vraj o nás počul. On mi navrhol, nech sa idem spýtať do školy, či by som tam mohol doučovať po škole. Ironicky som mu odpovedal, že či už len ja môžem byť nejaký doučovateľ, keď sa sám potrebujem doučovať angličtinu. Ale, išiel som tam a ponúkol som, že ak by chceli, môžem pre nich fotografovať. Škola mi platí nemohla, lebo som tam bol na náboženských vízach, ale kúpili mi vybavenie - fotoaparáty. Tiež som začal deti trénovať futbal. Týmto spôsobom ma ľudia v komunite spoznali, a to mi poskytl obrovskú príležitosť odpovedať na otázky, ktoré prišli.

Aké otázky?

Prvé boli: Prečo si tu? Prečo to nerobíš pre peniaze? Čo ťa motivuje tu pracovať? Vždy, keď dostanem takéto osobné otázky, tak to skončí u Boha, lebo On bol naša motivácia, prečo sme sem prišli. Takto o mne všetci vedia, že som pastor a misionár. A dávajú mi ďalšiu príležitosť, lebo každé indiánske stretnutie sa začína modlitbou. Buď sa modlí niekto tradičný, alebo, keď som tam ja, oslovia ma a cez tú modlitbu môžu počuť o živom Bohu.

Aká je odozva ľudí na tvoju službu? Cirkev tam po tých rokoch viditeľne rastie, alebo je to pomalý proces?

Je to pomalý proces. Nie som veľký fanúšik obrovských evanjelizácií, už sme to tu mali, že 120

ľudí vyznalo, že chce nasledovať Ježiša, ale nedokázali ich podchytiť. Veľmi neverím, že sa rast cirkvi dá dať do nejakej štatistiky typu rásť o 50 %. Uprednostňujem osobnú evanjelizáciu a tiež, že každý človek musí mať osobnú skúsenosť s Bohom. Títo ľudia majú totiž obrovský problém, že majú veci o kresťanstve pomiešané v hlavách. Stále zisťujem, že nemajú problém robiť svoje indiánske pohanské obrady a v nedelu v pohode prísť do kostola. Ja

tu nie som od toho, aby som im zobral ich kultúru, ale zároveň im hovorím, že Ježiš je jediná cesta, pravda a život.

Sám som na misii a viem, že s číslami je to vratké. Ale aspoň pre predstavu, aký veľký je zhruba tvoj zbor? Je to riedko osídlené miesto, tak mega zbor veľmi nečakám.

Do nášho zboru chodí asi 10-15 dospelých a potom ďalších asi 30 detí.

Takže máte perspektívu...

Áno. Služba s deťmi bolo to, na čo sa sústredili predchádzajúci pastori 6 rokov. Vtedy tu chodilo na besiedku 50-60 detí každú nedelu. Ostatné tri roky sem inak začal v nedelu dochádzať jeden pastor, takže aj to mi uvoľnilo ruky a môžem sa viac venovať komunite. Ale stále vykonávam pastiersku prácu, lebo nový pastor s nimi nie je počas týždňa.

Potrebovali by ste ďalšiu pomoc, ďalších ľudí v tejto misii?

Áno, lebo to je normálne funkčný zbor, ktorý má vlastnú budovu. Ale ja sa celý týždeň venujem práci v komunite. Bežne som trávil 40-50 hodín týždenne v škole, ďalej som v dozorných radách viacerých spoločností, ktoré rozhodujú, ako sa prerozdedia financie. Angažujem sa v tom všetkom, aby som prinášal svetlo medzi ľudí. Namiesto toho, aby som oni chodili do cirkvi, ja idem medzi nich. Je to stratégia našej služby.

Vždy si si takto predstavoval svoju službu a úlohu cirkvi?

Od tinedžerských rokov som riešil, ako vnímam cirkev. A nie vždy som bol procirkevný, keď sa hovorí o inštitúcií. Verím, že ma Boh aj takto pripravil presne na túto službu. Viem, že sú ľudia, ktorí sa realizujú v cirkvi, na to sú povolani a je to super. Mňa však Boh povoláva k práci v teréne, aby som bol mostom medzi cirkvou a komunitou.

Keď si mostom vysunutým k ľuďom, má ti kto pomôcť so zborom? Okrem toho dochádzajúceho pastora, zapájajú sa aj ľudia v zbere?

Máme tu jednu ženu, o ktorú sa vieme oprieť. Ale inak tu nie sú natoľko zrelí ľudia, že by som im mohol zveriť nejakú prácu, alebo že by sa chceli aktívne zapojiť. Často nechcú dať jednu nohu zo sveta, z iného náboženstva, v niečom sedia na dvoch stoličkách. V praxi to v nedelu vedie ten pastor, ja kážem dvakrát do mesiaca a iné zborové aktivity a stretnutia nemáme. Predtým sme sa snažili investovať do biblických hodín a iných aktivít, ale teraz dávame svoju energiu a čas tam, kde vidíme svoje povolanie.

Takže твоjím životným vyznaním je žiť Krista v komunite a nedela je v tom všetkom len akési vyvrcholenie?

Áno, lebo ktokolvek sa so mnou v škole začne rozprávať, tak aj keby som sa veľmi bránil, aj keby

som nechcel, tak im musím povedať o Bohu, lebo On je súčasťou môjho života. Preto na Neho chcem byť napojený čo najviac, aby ľudia videli Jeho svetlo. Svetlo svieti najlepšie v tme, preto to robím takto.

Podme k trochu inej téme. Ty si beloch, Slovák, Európan, ako ťa tam prijali? Nemal si problém, že sa na teba pozerali v štýle – čo teba do nás?

Mali sme aj takú skúsenosť. Prvé roky boli veľmi ťažké aj kvôli slabej angličtine a sústredili sme sa hlavne na ľudí v zbere. Keď sme sa však otvorili komunite, veľmi nám pomohlo, že sme Slováci a nie bieli Američania kdesi z Chicaga. Zapôsobilo na nich aj to, že máme svoju vlastnú reč a kultúru. Ja som síce obdivoval indiánsku kultúru, aj sme mali svadbu v tomto štýle, ale nikdy som sa nesnažil žiť ich spôsobom, „hrať sa na Indiána“. Oni tu majú veľa belochov, a to sú buď prípady, keď sa ich snažia využiť, lebo vláda sem posiela veľa peňazí. Zamestnajú vo vysokých funkciách a berú financie, ktoré by mali ísť miestnym. Druhý prípad sú tzv. hippisáci, ktorí sa snažia žiť ako Indiáni, hoci sú belosi. Ani jedna skupina tu nie je veľmi v oblube.

Teba teda berú ako iný, priateľnejší typ belocha?

Nám Boh pomohol v tom, že sme kým sme. Nemám na tom žiadnu zásluhu, my sme sa, napríklad, s deťmi rozprávali po slovensky a ich to fascinovalo. Lakoti už svojou rečou veľmi nerozprávajú, tak im to bolo vzácné. Viackrát sa mi po kázaní povedali, že by nechceli, aby ich nejaký beloch vyučoval o Biblii. Ja som na nich pozeral a pýtal sa: A ja som kto? Nato mi povedali: Ty si jeden z nás! Často sa predo mnou rozprávali o belochoch, čo bolo pre mňa znakom, že som zapadol a skutočne mi dôverujú. Indiáni, na základe toho, čo prežili posledných 300 rokov, sú veľmi nedôverčiví voči belochom. Už len ich pomenovanie pre belocha

sa znie washichu, čo znamená – ten, ktorý berie najlepšiu, najtučnejšiu časť mäsa. Tým, že ja som tu 5 rokov slúžil komunite bez toho, aby som za to dostával peniaze, tak oni si všimli, že Roman nie je ako washichu, ale je na ňom niečo iné. Toto mi dáva výnimočnú príležitosť hovoriť im o Bohu.

Je úžasné svedectvo počuť, že vás takto prijali. Zrástli ste však aj vy s nimi? Plánujete tam zostať dlhodobo, či by ste sa chceli vrátiť na Slovensko? Alebo neviete, ako misionári väčšinou nevedia?

Áno, asi tak. My s manželkou sme rozhodnutí ísť kdekolvek a kedykoľvek, ak nás Boh pošle. Nie, že by sme nemali vlastné sny a predstavy, ale snažíme sa všetko odovzdať Bohu do rúk. Chceme žiť v Božej prítomnosti a tam, kde nás On chce mať. V tejto chvíli by som však vedel povedať, že na nasledujúce roky máme niekoľko projektov a ja sa nebránim byť tu aj celý život. Ale niekde v kútku duše túžim po tom, že by nás ešte aj do tej Afriky poslal. Teraz si neviem predstaviť, že by sme sa presťahovali na Slovensko a ja by som fungoval 8 hodín v práci a možno mal nejakú službu v zbrore. Myslím si, že toto, čo robíme je to, prečo nás Boh stvoril.

Vaše miesto je teda teraz v Amerike isté?

Po piatich rokoch nám skončili náboženské víza. Nechceli sme stratiť slovenské občianstvo, tak kmeň nám teraz vybavuje nové, pracovné. Platí právnik, čo stojí tisíce dolárov. A kmeň to platí, lebo nás tu chcú mať, robia pre to všetko, čo sa dá. Aj keď sme sa vrátili po siedmich mesiacoch pobytu na Slovensku, nezačínali sme od nuly, mohli sme nadviazať a dostali sme skutočne vrelé privítanie. Moja služba na škole sa trochu zmení, už to bude moja práca. Budem tak mať viac času aj na zbor, predtým som dopoludnia nemal čo robiť, pracoval som popoludnia až do 4.-5. ráno. Teraz budem môcť v pracovnej dobe

robiť to, čo som robieval po večeroch. Ešte pred tromi rokmi som úplne odmietal to, že by som tu mal pracovať, ale Boh ma za posledné mesiace v tomto radikálne zmenil.

Na záver – spomínal si mi, že plánuješ napísať knihu. Ako ti to napadlo?

Vždy som chcel napísať knihu, ale myslel som si, že to bude až na dôchodku. Keď budem mať tridsaťročnú skúsenosť, budem mať o čom písať. Navštívili ma však dvaja ľudia a požiadali ma, aby som ju napísal. Sám by som si na to netrúfol, bral som to skôr ako Božie volanie. Pustil som sa do toho z poslušnosti.

Čo bude tvoja téma, aký odkaz v nej chceš zanechať?

Práve tá poslušnosť.

Poslušnosť v zmysle: Choď na misiú?

Možno aj to. Ja si však nemyslím, že každý má ísť na misiú. Každý má svoje povolanie, ktoré je špecifické. Boh to tak zariadil, aby sa nešlo pohodlné, aby s nami mohol pracovať. Je to ako keď mi rodičia povedali, aby som si upratal izbu. Ja som nechcel, veď načo, keď bude za chvíľu zase rozhádzaná a zaprášená. Nevidel som v tom zmysel. Podobne je to, keď nás Boh volá, nemusíme rozumieť, ale ak poslúchneme, potom to oceníme. Na základe toho môžeme žiť v Božej prítomnosti. Veľmi vnímam príklad Abraháma, ktorý poslúchol Boha, že má ísť a obetovať syna. Určite to pre neho nebolo také jednoduché, ako je to tam stroho opísané. Nie sú tam zaznamenané emócie, ale bolo to extrémne ťažké a on to robil z poslušnosti. Je úžasné potom počuť to požehnanie, ktoré Boh vyriekol nad Abrahámovým životom. Dodnes vidíme, ako sa plní a nielen nad Izraelom. Nikdy som nebol expert na poslušnosť, skôr sa mi páčila rebélia. Ale cez túto knihu si uvedomujem, aká je poslušnosť dôležitá aj v našom živote. Lebo Boh nám

chce to najlepšie, keďže Jeho poslúchame, tak máme to najlepšie. Keď niekto chce to najlepšie pre seba, nech poslúcha Boha.

Povedzte, že niekto chce byť Bohu poslušný. Ako rozpozná, či sa má ísť na misiú alebo zostať doma?

Poslušnosť je podobná ako láska. Nemôže zostať iba pri slovách. Nestačí povedať, že ňa mám rád, patria k tomu aj skutky lásky. Ak ňa Boh volá do služby a ty si nie si istý, či je to od Neho alebo od teba, tak to vyskúšaj. Ak vyskúšaš ísť za tým povolaním, nebudíš musieť ľutovať, že keď som mal 20 rokov, Boh ma asi volal, ale ja som nešiel, lebo som si nebol istý. Ak chceš, vyskúšaj to. Ja som vždy chcel mať starý, hippiesácky Volkswagen. Ľudia ma od toho odhovárali, ale kúpil som ho. Niekoľkokrát som ho preplatil na opravách, dokopy som ho mal rok a pol, ale keby som si ho nekúpil, stále by som žil týmto snom. Takto viem, že som si to vyskúšal, nevyšlo to a mám to vyriešené. Inak by som to po celý život ľutoval. Aj službu treba skúsiť – či na Slovensku, či tam, kde sú dvere otvorené. Poslušnosť nie je o tom, že nám je jasne povedané, že zaznie z neba hlas. Boh nám neprezrádza, aký budeme mať život, čím si prejdeme. Ale otvára nám dvere a keď cez ne prejdeme, to je podľa mňa poslušnosť. Musíme vykročiť v poslušnosti a vo viere a keď to nevyjde, tak Pán Boh otvorí iné dvere.

Dalo by sa teda povedať, že misia je – Vyskúšaj to s Bohom. Choď tými dverami a Boh ňa podrží.

Áno. Ja som zažil, že mi Boh niektoré dvere nečakane zatvoril a nebola cesta späť. Ale taká skúsenosť mi pomohla dostať sa tam, kde som teraz. Keď sme v poslušnosti, je dôležité si uvedomiť, že Boh ňa nechce oklamať. On na nás neskúša triky. On nás chce mať bližšie pri sebe. A k tomu používa rôzne spôsoby, či misiú ďaleko, alebo službu doma. ■

1. ČÍTANIE:

¹V Cezarei žil istý muž menom Kornélius, ktorý bol stotníkom kohorty nazývanej Italika. ²Bol zbožný a bohabojný, on, aj celý jeho dom. Dával ľuďom štedré almužny a ustavične sa modlieval k Bohu. ³Raz okolo tretej hodiny popoludní mal videnie: jasne videl, ako vošiel k nemu Boží anjel a oslovil ho: Kornélius! ⁴On uprel oči na neho a preľaknutý povedal: Čo je, Pane? Anjel povedal: Tvoje modlitby a tvoje almužny vystúpili pred Boha a on sa na teba rozppamätal. ⁵Teraz pošli do Joppy mužov, pozvi Šimona, príméním Peter. ⁶Je ubytovaný u istého garbiara Šimona, ktorý má dom pri mori. ⁷Len čo anjel, ktorý s ním hovoril, odišiel, zavolať si Kornélius dvoch sluhov a zbožného vojaka spomedzi tých, ktorí mu boli podriadení. ⁸Všetko im vyrozprával a poslal ich do Joppy. ⁹Na druhý deň, keď boli na ceste a blížili sa k mestu, Peter vyšiel okolo dže Peter ešte stále premýšľal o videní, Duch mu povedal: Pozri, hľadajú ťa traja muži. ²⁰Vstaň teda, zíd' dolu a bez váhania choď s nimi, lebo ja som ich poslal. ²¹Peter zišiel k mužom a povedal: Ja som ten, koho hľadáte. Prečo ste prišli? ²²Muži mu odpovedali: Stotník Kornélius, spravodlivý a bohabojný muž, o čom svedčí celý židovský národ, dostal od svätého anjela pokyn, aby ťa pozval do svojho domu a vypočul tvoje slová. (Sk 10, 1–22)

Když s Tebou, Pane, rozmlouvám,
prý je to všechno sen,
jakoby ve dvou zatím mluvím sám
a také k sobě jen.

Kdo chce, ať si to namlouvá,
znám pravdu oněch chvil,
v nichž hledám marně slova hloubavá,
pramen sa vytratil.

Jak mlčení to uslyšíš,
ujmeš se role mé
a skze němá ústa hovoříš
věty mně neznámé.

Tak oba, zdá se, mluvíme
a přece jeden jen,
Ty věčný, to vše není snění mé,
to já jsem sám Tvůj sen.

Z knihy Průvodce modlitbou od C. S. Lewisa

2. ČÍTANIE:

*Šimon, Šimon, hľa, satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu.
Ale ja som za teba prosil, aby tvoja viera neochabla.
A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov.
(Luk 22, 31–32)*

ZABÍJAJ A JEDZ!

(Peter a Kornelius)

Spomienky z Jaffy

ALICA ROŠOVÁ
Foto: JANA MICHALOVÁ

Nedávno som dostala dar. Vďaka priateľom som sa dostala do krajiny, kam by som sa sama nikdy nevybrala. Zrazu som stála na miestach, o ktorých som len čítala v Biblii. Iste, vidieť a ovoniavať púšť, múry Jeruzalema alebo iné miesta, po ktorých kráčal Ježiš a jeho učeníci, nie je pre pochopenie Evanjelia podstatné. Ježišovo posolstvo sa nezmení tým, že som sa mohla dotknúť kameňov pri Getsemanskom jazere. Uverila som skôr, uverila som bez toho, aby som videla zázraky popísané v Biblii. Bez toho, aby som sa mohla dotknúť Ježišovej ruky tak, ako sa môžem dotknúť ruky priateľov.

Blahoslavení, ktorí nevideli, a uverili, píše sa v Jánovom evanjeliu.

Cítim sa blahoslavená, poctená darom milosti. Cítim sa obdarovaná možnosťou veriť v Božiu lásku. Veriť v osobný význam Ježišovej obete bez toho, aby som Ho videla na vlastné oči a mohla sa Ho dotknúť.

A napriek tomu. Ako človek telesný, prežívala som intenzívne možnosť stáť tam niekde neďaleko, kde udalosti Evanjelií prebiehali fyzicky. Neďaleko, lebo často nevieme, či ten dom stál tu alebo o 100 metrov ďalej.

Pravosť miesta je často podložená iba legendami a tradíciou. Domy sú prestavané, ulice posunuté. Ale zostalo jazero, zostala zem, kamene, zostalo more, púšť a najmä, zostali ľudia, pre ktorých tie miesta sú výnimočné. Výnimočné v dobrom, tom krásnom, čo pripomína Boha a Jeho posolstvo. Výnimočné i v zlom, čo pripomína našu chuť vlastniť a ovládať.

Žiaľ, my, telesní ľudia si chceme tie miesta ako aj tie myšlienky privlastniť. Preto je celé veky tá pôda veľmi politicky horúca. Žiaľ. Odráža to vlastnosti nás, telesných ľudí. Ježiš povedal: *Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta.*

Ale podme k Petrovi a Kornéliovi. Pri garbiarom dome v starej Jaffe som cítila potrebu vrátiť sa hlbšie k príbehu. V tom čase už Ježiš nechodil po Zemi. Učedníci prijali poverenie byť Jeho svedkami v Jeruzaleme, v celom Judsku i Samárii až po kraj zeme, ako sa píše v Skutkoch Apoštolov. Peter pri svojom putovaní po Samárii prišiel aj do Lyddy, mesta asi 10 kilometrov od pobrežia Stredozemného mora. Uzdravil tam ochrnutého človeka v mene Ježiša Krista. V rovnakom čase v neďalekej Jaffe alebo Joppe (ako je uvádzané v Biblii) zomrela Tabita – žena vážena, kresťanka, vždy ochotná pomôcť, vytrvalá v službe. Vždy vedela kto potrebuje pomoc a akú a bez dlhých rečí pomáhala. Jej spolubratia

pozvali Petra z neďalekej Lyddy. Peter si vypočul chválu na zomrelú Tabitu a vzkriesil ju. Veľa ľudí to videlo, počulo a uverili v Pána.

A v tomto bode prichádzame k udalostiam z 10. kapitoly Skutkov apoštolov.

Peter, bývajúc v Joppe u garbiara Šimona vyšiel na strechu domu modliť sa. Požiadaj aj o jedlo, lebo vyhladol. Prišlo na neho videnie. Nádoba so všeliakým vtáctvom, morskými živočíchmi aj pozemskými zvieratmi sa zniesla k nemu a hlas povedal: *Zabíjaj a jedz!* Pre Žida to muselo byť šokujúce. Peter bol Žid. Dodržiaval pravidlá dané jeho vierou, jeho výchovou, zvykmi jeho krajiny. Jedlo, predmety, niektoré úkony sa delili na čisté a nečisté. Rovnako nečistými boli aj ľudia, ktorí neboli Židmi a toto rozdelenie na čisté a nečisté nedodržiavali. Bolo to náboženské prikázanie, ktoré oddeľovalo Židov a dopĺňalo im ich identitu. V podstate ich chýnilo celé stáročia pred asimiláciou medzi inými národmi. A zrazu: *Zabíjaj a jedz!* A znovu a znovu, trikrát.

Kým ešte Peter trávil to zvláštne veľmi emotívne a nástojčivé videnie, hneď v tom čase zaklopali Kornéliovi poslovia a pozvali horkokrvného a pravoverného Petra k rímskemu stotníkovi. K človeku, s ktorým sa slušný Žid v tej dobe nestretával, nevchádzal do jeho domu. Aj napriek tomu, že zvest o ňom hovorila, že bol bohobojný a spravodlivý muž. Jednoducho, bol Ríman, človek nečistý, cudziniec, prišelec, ktorý vyzerá inak, má iných predkov, inú výchovu, možno sa inak oblieka, doma používa iný jazyk, je iné jedlá, inak voňa jeho pokožka, nuž, je iný. A aby sa Peter nemohol spochybniť, ešte aj hlas Ducha mu potvrdil pravosť poslov. Nič, ani len čas mu nebol nechaný na pochybnosti.

To znásobenie, opakované zdôraznenie príkazu *Neber týchto ľudí ako nečistých, neoddeľuj sa od nich* ukazujú úžasný význam celej udalosti. Peter poslúchol. Prelomil vžitie oddelenie od „tých druhých“.

V Kornéliovom dome stretol celú skupinu pohanov, ktorí túžili po jeho svedectve. Peter im povedal: *Vy viete, že Židovi nie je dovolené stretať sa s cudzincom alebo ísť za ním. Mne však Boh ukázal, že o nikom nesmiem hovoriť, že je poškvrnený alebo nečistý človek.* A vydal im svedectvo o Ježišovi.

Kornélius a jeho blízki boli prví kresťania pokrstení bez toho, že by boli obrezaní, že by pochádzali zo Židov alebo sa nimi stali. Ešte dlho po tom sa medzi prvými kresťanmi šírili debaty, možno aj ostrejšieho rázu, či by mali byť kresťania obrezaní alebo nie. Dnes sa nám, neobrezaným, asi zdá celá táto diskusia „trochu bokom“. Považujeme za samozrejmé, že už stáročia je evanjeliová zvesť súčasťou našej kultúry. Ale je to tak aj vďaka udalostiam v Joppe a Cezarei. Tam sa bariéra medzi prvými kresťanmi a „tými druhými“ prelomila. Už Ježiš o tom hovoril, Jeremiáš aj Izaiáš to prorokovali. Ale tu sa to stalo tak akosi prakticky. Pokrstením Kornélia a jeho priateľov prestalo byť kresťanstvo aj formálne akousi klubovou záležitosťou pre vybraných Židov. Stalo sa darom, ktorý sme mohli prijímať aj my, neobrezaní. Pohanovia, tí druhí.

Kiež by sme sa aj my takto dokázali pozrieť na tých našich „druhých“.

V druhom čítaní sa hovorí o tom, ako Ježiš predtým, ako šiel na smrť hovoril s Petrom a povedal mu: *A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov.* Pre Petra to bolo prekvapujúce, že mu Ježiš hovorí *až sa obrátiš.* Mal pocit, že už je obrátený, že je pripravený nasledovať Ježiša kamkoľvek, aj na smrť. Bolo to však ešte pred ukrižovaním, pred Petrovým zapretím Ježiša, pred jeho zlyhaním. Obrátenie, o ktorom hovorí Ježiš, prišlo postupne až potom. V zmätku zlyhania. V pochybnostiach. V pocite opustenosti Kristom. V rozhodovaní čo ďalej a ktorý

hlas bude počúvať. Peter zostal verný Ježišovi, počúval hlas Ducha. Ducha, ktorý mu okrem iného kázal ísť za Kornéliom a nevidieť viac v ňom nečistého.

Posilňuj svojich bratov.

Kiež by sa týchto slov držali všetci misionári v histórii šírenia kresťanstva.

Jonathan Sacks v knihe *O slobode a naboženstve* píše o dávaní darov takto:

Predstavte si, že niekomu ponúknete darček a ste odmietnutý. Ako zareagujete? Máte dve možnosti. Môžete sa opýtať: Kde som spravil chybu? Alebo sa môžete na dotyčného rozhnevať. Pokiaľ zvolíte prvý spôsob, dokázete tým, že vašou motiváciou bola úprimná snaha obdarovaného potešiť. Ak sa rozhneváte, bude tým spätne zrejmé, že ste v skutočnosti mysleli len na seba a že ste sa pokúšali druhého ovládnuť tým, že ste ho chceli uviesť do postavenia dlžníka. Aj medzi primátmi skúša opičí alfa samec svoju moc tak, že v stáde rozdeľuje jedlo. Prípadné odmietnutie „daru“ samozrejme vzbudí hnev, pretože alfa samec nie je žiadny altruista, ale naopak mocichtivý egoista. Dáva, teda vládne.

Snaha dávať – teda v našom prípade len prenášať - dar viery, len preto, aby sme mohli ovládať druhých, je niečo, čo je neustále pripomínané cirkvi ako jeden z jej najväčších hriechov. Stalo sa to, stávalo sa to opakovane v rôznych krajinách. Nie je to cudzie ani iným náboženstvám. Stávalo sa to, a stáva sa to v rôznych formách – v náboženstve i mimo neho – lebo to nie je cudzie ľuďom, ľuďom telesným, túžiacim vládnuť a ovládať. Ale, hlavne, nie je to v súlade s Ježišovými slovami“ *Posilňuj svojich bratov.*

Ak sme prijali dar viery, pokúsme sa posilňovať svojich bratov bez snahy vládnuť im. ■

Kapluka, 28. 1. 2018

Garbiarov dom v Jaffe

Konferencia CB 2015

Obnova zborov

Konferencia Cirkvi bratskej v roku 2015 prijala dve priority
Rozširovanie cirkvi do nových oblastí
Obnova zborov

Na naplnenie 1. priority vznikol pri Rade CB nový odbor – odbor zakladania zborov známy pod názvom PLANT a o jeho zámeroch a činnosti sme písali v Dialógu 1/2017 a prinášam priebežne informácie v rubrike MISIA. V tomto čísle nás zaujíma 2. priorita – Obnova zborov. Keďže to nie je téma iba Cirkvi bratskej, ktorú v besede zastupovali **Peter Prištiak a Ľudovít Fekete**, pozvali sme aj zástupcov Bratskej jednoty baptistov (**Benjamína Uhrina**) a Kresťanských zborov (**Petra Kozára**). Besedu pripravil a moderoval **Bohuslav Piatko**.

Foto: Archív DIALÓGU a ARCHÍV ZBORU CB v PREŠOVE.

BENJAMIN UHRÍN
(Kazateľ Bratskej jednoty
baptistov v Banskej Bystrici)

PETER KOZÁR
(Starší Kresťanského zboru
v Bratislave-Rači)

ĽUDOVÍT FEKETE
(Kazateľ Cirkvi bratskej
v Prešove)

PETER PRIŠTIAK
(Kazateľ Cirkvi bratskej
v Hermanovciach n. Topľou,
predseda Evanjelizačno-
misijného odboru
pri Rade CB)

OBNOVA DUCHA – OBNOVA ZBOROV

Takže – obnova zborov. Čo si pod tým predstavujete? Je to oživenie duchovné alebo udržanie/rast počtu členov/návštevníkov? Dajme najskôr slovo hosťom...

P. Kozár: Ja by som v tom videl obidva rozmery, ktoré si spomenul. Čo sa týka toho duchovného, u nás v zbere nešlo o to, že by sme začali učiť niečo nové, ale skôr o to, žiť podľa toho, čomu veríme a čo učíme, v praktickom živote. A pokiaľ ide o udržanie počtu, tak my sme sa viac snažili o získanie nových nasledovníkov. Išlo nám o to, prebudiť nás samotných k aktivite a pôsobiť intenzívnejšie v našom okolí. My sme v mestskej časti Rača jediný evanjelický zbor, takže šírenie evanjelia sme prijali ako istú zodpovednosť voči prostrediu, v ktorom sa pohybujeme. A – takéto oživenie aktivít prinieslo, samozrejme, do zboru nový život, možno to, čo sme si v tejto besede nazvali obnovou. My sme si totiž dlhodobo uvedomovali, že žitím v zbere pre zbor, pre seba, vytvárame vlastne dlh voči sebe i svojmu okoliu.

B. Uhrín: Nie som podozrievavý, ale začnem takým, možno trochu podozrením – či nie je to, čomu hovoríme obnova zborov

pre nás len akousi cenou útechy. Hovorím to v súvislosti so snahou o zakladanie nových zborov. Zakladanie nových zborov totiž prináša trochu nervozity do existujúcich zborov. Preto sa často stretávame s tým, že pri zakladaní nových zborov, aby sme prešli nervozite, sčasti legitímne a múdro, hovoríme, že nám nejde len o zakladanie nových zborov, ale aj o revitalizáciu existujúcich zborov. Možno je to tak trochu aj v Cirkvi bratskej a určite je to tak u nás – u baptistov. Povieme, že sa tomu venujeme, ale čo pod tým myslíme, o tom už tak veľmi nehovoríme.

Možno ani nevieme...?

B. Uhrín: To neviem, ale cítim, že je to niekde tam... z kategórie takých lacnejších upokojení tých, čo chcú zakladať nové zbory, určené tým, čo zostávajú v pôvodných zboroch.

Cítite to aj vy, v Cirkvi bratskej? V akom stave sú existujúce zbory?

P. Prištiak: Ja osobne som to vnímal už dlhší čas, že naša cirkev na Slovensku veľmi potrebuje impulz pre zakladanie zborov. Vari aj preto, lebo máme historicky

nejakú skúsenosť so zakladaním zborov, ale tá nie je veľká. Zakladanie zborov je práca náročná, takmer pionierska a, do istej miery, prináša narušenie pokojnej hladiny života cirkvi. Mám na mysli založenie zboru na zelenej lúke – to ak sa nepodarí, odrádza ľudí od podobných snáh. Vďaka Pánu Bohu, v cirkvi sa podarilo zjednotiť názor na zakladanie nových zborov a nie je to tak dávno, čo sa táto snaha stala jednou z priorít cirkvi. Súčasne s tým sa začal klásť dôraz aj na revitalizáciu zborov. Ben hovoril, že je to akási cena útechy. Ale tu sa ukazuje životaschopnosť existujúcich zborov. Zakladanie zborov by asi nešlo bez toho, aby v existujúcich zboroch neprebehla akási obnova ducha, hľadanie pôvodného poslania zborov. Myslím si, že podstata hľadania Božej milosti pre obnovu zborov spočíva práve v tom, že existujúce zbory, (niektoré majú päťdesiat, iné aj sto rokov) sa znovu dostávajú do takého vnímania vlastného stavu, že vznikne túžba naplniť novou esenciou to, čo nám zovšednelo, čo pokladáme za samozrejmé a možno aj zanechať niečo, čo nás brzdi v ďalšom rozvoji života zborov.

Naša téma je obnova zborov, no mám pocit, že ľahšie sa vám hovorí o zakladaní zborov. Nie je to preto, ako hovoril Benjamin, že je istá obava z oslabenia existujúceho zboru, keď sa sily investujú do síce ťažkej, ale akosi presnejšie ohraničenej zreteľnejšej cesty?

Nie je to dôvod, prečo sa ťažšie hovorí o obnove ako o zakladaní?

B. Uhrín: Možno to niekde tam bude. Založiť zbor je pomerne jasná činnosť a v tom, uznávam, je Cirkev bratská dosť ďaleko pred nami, hoci aj my v tomto smere robíme, čo vládžeme. Obnova zborov je legitímna, no možno spočiatku nie až taká viditeľná. Nový zbor sa „dá ohmatať“, nové duchovné prebudenie možno nie až tak jednoznačne... Faktom zostáva jedno, zakladanie zborov môže iniciovať aj vedenie cirkvi a hľadať na to povolaných, obnova zboru sa nariadiť nedá. Ak iniciatíva nevyjde zo zboru, alebo ak sa v zbore nenájde silné a zdravé jadro, ktoré to rozhybe, ktoré zareaguje, napríklad na podnet z vedenia cirkvi, zbor sa nepohne. Jednoducho – zakladanie zborov môže prísť istým nariadením/pokynom zhora, obnova zborov nariadením zhora nepríde. To môže prísť jedine zvnútra zboru. Môže zohrať úlohu staršovstvo alebo skupina prebudených, ktorí zbor rozhybu z vychodených kolají. A tam ide ruka v ruke rast zborov čo do veľkosti s rastom duchovným. Keď sa pozriem na štatistiku v našej cirkvi za posledných 8–10 rokov, tak vidíme, že žiadny z malých zborov nerastie a tie zbory, ktoré ako-tak rastú, sú len tie najväčšie, alebo aspoň väčšie. Úpadok, alebo stagnáciu zreteľne vidno v menších a stredne veľkých zboroch.

Dajme slovo Ľudovi Feketemu do Prešova. V rámci Cirkvi bratskej je to zbor, o ktorom sa hovorí, že v ňom prebieha obnova, ak to môžem tak povedať? Kde vznikol tento impulz, bol to povel zhora alebo iniciatíva z radov bežných ľudí?

Ľ. Fekete: Nebol to povel zhora, aj keď, samozrejme, definitívne rozhodnutie začať v zbore organizovanejšiu obnovu prišlo zo staršovstva. Avšak v čase, keď cirkev prijala obnovu zborov za prioritu, znela zborom určitá nespokojnosť s aktuálnym stavom. Už dávnejšie vládlo v zbore poznanie, že zdravý misijný zbor vyzerá inak. Pomohlo nám, že cirkev nepovedala len – obnovujme, ale ukázala aj určitý nástroj, istú metodiku ako to robiť. A tejto iniciatívy sme sa teda hneď chytili.

Čo bolo tým, čo si nazval nástroj?

Ľ. Fekete: Projekt, ktorý má názov Cesta obnovy...

Čo to konkrétne pre vás je?

No, keby som to mal celé opísať, tak by to zabralo celý Dialóg.

Aspoň stručne...

P. Prištiak: Len krátko do toho vstúpim, skôr ako sa Ľudo rozhovorí. Keď sme začali hovoriť o zakladaní zborov v Cirkvi bratskej, dozvedeli sme sa od Tomáša Grulichy z českej Cirkvi bratskej, ktorý nám pomáha pri zakladaní zborov, že existuje hnutie, alebo duchovný proces, ktorý prebieha v istej denominácii v USA presne pod týmto názvom Obnova zborov a že je to veľmi citlivo popísané a nastavené na život existujúcich zborov. Ide o dlhodobý proces, v ktorom sa zbory pokúšajú veľmi poctivo o sebareflexiu. A práve v tom čase, keď sme my formulovali tieto myšlienky, bol v Prahe seminár na túto tému, o tom sa dozvedeli aj v Prešove a zúčastnili sa ho... A – pokračuj, Ľudo, a prepáč, že som ťa prerušil.

Ľ. Fekete: Áno. Česká strana Cirkvi bratskej veľmi cielene vyhládavala nástroj na podporu revitalizácie. Príklady boli síce z Ameriky, ale v Čechách sa hľadali cesty, ktoré by priniesli ovocie v európskom prostredí.

Peter Kozár, ty si spomínal, že niečo podobné sa udialo aj u vás, v Kresťanských zboroch... Odkiaľ prišiel podnet?

P. Kozár: Budem hovoriť len za náš zbor, lebo naša cirkev je dosť silno decentralizovaná, takže sa nedá hovoriť všeobecne – celocirkevne. Treba jednoznačne povedať, že podnet prišiel z vnútra zboru, konkrétne u nás to bola iniciatíva staršovstva, nie zdola od členov zboru. Starší zboru boli akoby znepokojení stavom zboru, začali sa modliť a premýšľať, čo s tým a ako ďalej a začali zapájať do určitých aktivít ľudí v zbore. Bolo to teda riadené, alebo moderované staršími, ale neprišlo to zhora, z nejakého ústredia.

Treba spomenúť aj to, čo predchádza samotným konkrétnym krokom, ktoré nazývame obnovou, alebo organizovaným programom zmeny. A to je vytvorenie atmosféry v zbore, keď ľudia majú k sebe dôveru a majú dôveru aj k staršovstvu, kde sa jednotlivé skupiny navzájom počúvajú a rešpektujú a kde sa vytvára akési podhubie, z ktorého vyrastie snaha niečo robiť. Musí tam byť atmosféra podnecujúca k otvorenosti a aktivitám, kde ľudia nie sú odsudzovaní za prejavenie názoru alebo keď sa niečo nepodarí.

A pokiaľ ide o konkrétne kroky, nás voľne inšpirovala kniha Ricka Warrena *Zbor s jasným cieľom*, kde sa hovorí, že zbor by nemal len prežívať zo dňa na deň, prípadne žiť v kurze, ktorý naši predchodcovia nastavili kedysi dávno. Keď sme na základe tejto knihy rozmýšľali o situácii v našom zbore, mali sme pocit, že niektoré veci naplníme pomerne slušne (napríklad v oblasti učenia), no zároveň sme si uvedomili aj slabiny zboru. Jednou z nich bolo misijné pôsobenie, teda práca smerom mimo zboru a druhé, v čom sme videli nedostatok, bola starostlivosť o členov zboru. My nemáme pracovníkov na plný úväzok, nemáme ani pastora (to je

špecifikum Kresťanských zborov oproti vám ostatným), ktorí by sa o ľudí cieľavedome starali. A tieto problémové oblasti sme začali riešiť. A to rozhýbalo celý zbor.

L. Fekete: Otázka stojí aj tak – čo je cieľom obnovy? Odpoveď je zrejme – cieľom obnovy sú zdravé misijné zbory. Zdravé sú také, ktoré majú živý vzťah s Ježišom Kristom, v rámci ktorého sa ľudia usilujú o poznanie a nasledovanie Ježiša Krista. Misijné sú také, keď ľudia veľmi cieľavedome pracujú na uskutočňovaní Kristových zámerov s týmto svetom. Takže sú tu dva rozmery zdravého a misijného zboru – živý vzťah s Bohom a zdravý vzťah k tomuto svetu a slúžiť mu v duchu Kristovom.

Pokiaľ ide o to, či má byť obnova zhora alebo zdola, mne sa zdá, že Pán Boh v histórii cirkvi (aj v Izraelskom národe) vždy konal v prvom rade zhora. Samozrejme, nemôže to naraziť na ľahostajnosť zdola. Takže ide skôr o taký mix týchto dvoch snažení, ktoré sa musia spojiť, aby to fungovalo. A ako ja vnímam obnovu? Je to zmena vzťahov v živote človeka, zmena vzťahov vo vnútri zboru/cirkvi a zmena vzťahu k vonkajšiemu prostrediu. A ako to dosiahnuť? Podľa mňa dlhodobou dobrou službou vo všetkých oblastiach, ktoré som spomenul. Proces, ktorý prebieha v našom zbore a je aj snahou cirkvi, je dosť podobný tomu, čo hovorí Rick Warren, aj tomu, ktorý pred pár rokmi priniesla Evanjelická aliancia na Slovensku (Prirodzený rasty cirkvi – Christian A. Schwartz), ktoré spočívajú v tom, aby si zbor uvedomil kvôli čomu je na svojom mieste, a aby na tom začal pracovať. Dať si tento cieľ je dobré, najst k nemu cestu je ťažšie a môže sa stať, že celá snaha zostane len v teoretickej rovine. Cesta obnovy má, v skratke povedané, tri fázy. Prvá fáza je, keď sa postavíme čelom voči realite a uvedomíme si, že v našom zbore nie je všetko v poriadku. Je to skôr fáza modlitebná, fáza osobného skúmania – je to fáza

prípravy pôdy. Rozprávame sa o svojej minulosti, o vzťahoch, ktoré máme medzi sebou, o tom, čo dobré spravil Pán Boh a čo sme my robili zle. Je to čas, keď kladieme svoje srdcia pred Pána Boha: Pane Bože, tu sme, preskúmaj nás. Nasleduje druhá fáza. Je to čas vykročenia. Uvedomujeme si, že nie sme na správnej ceste a prejavíme túžbu zmeniť to a sme ochotní urobiť to, čo pre to urobiť treba. A napokon, tretia fáza. Fáza konkrétnych krokov. Vychádza z celozborového rozsiahleho dotazníka, z ktorého vyplynú konkrétne veci v ktorých je potrebná akútna zmena. Veľmi sa to približuje k tomu, čo hovorí Schwartz, ale trochu v inom poradí. On začína natvrdo dotazníkom, Proces obnovy začína prípravou pôdy: modlitbami, sebakúmaním a pokáním.

Peter Prištiak prirovnal zakladanie zborov k pionierskej práci, k práci tých, čo idú do neznámych končín. Nie je takou aj obnova? Možno ešte náročnejšou, s nie celkom istým výsledkom, aj keď cieľ je jasný? Nie je ťažšie rozbiť a znovu vybudovať vychodené chodníky ako vstúpiť na zelenú lúku?

B. Uhrín: S tým možno len súhlasiť. A práve tu je legitímna otázka: Dokedy je zodpovedné míňať energiu a čas na rekonštrukciu alebo obnovu toho, čo v podstate funguje v istom zaberanom živote zboru. Neoplatilo by sa viac ten istý čas a námahu vynaložiť na postavenie nového? To je jedna z najpálčivejších otázok, ktorú treba vyriešiť. Ľudia, ktorí sú roky, možno desaťročia v zbore, sa na jednej strane možno ani nechcú rozhýbať, no na druhej strane, pri zakladaní nového zboru sa môžu cítiť odstrčení, nepotrební. Ale takýto podnet ich, naopak, môže aj rozhýbať. Môže byť ozdravujúci a mobilizujúci aj pre ľudí, ktorí sú roky konzumnými kresťanmi v zmysle: starajte sa o nás, navštevujte nás, vyučujte nás a hladkajte nás. Toto je však

moment, kedy by takíto ľudia mohli trochu precitnúť, zháčiť sa, zamyslieť sa, uvedomiť si: hop, veď aj nám sa treba prebrať, zapojiť sa do aktivít. V tomto vidím šancu – zakladanie zboru môže byť výzvou na obnovu existujúceho zboru. Takto nejako to vidia aj teoretici zakladania a obnovy zborov. Je ideálom, keď sa to stane súčasne, alebo aspoň následne. Keď založenie, alebo snaha o založenie zboru obnoví život existujúceho zboru.

Predsa len, trochu budem oponovať – nové zbory, alebo komunity, aspoň podľa toho, čo sa deje v Cirkvi bratskej, zakladajú väčšinou mladí. Nie je to strata pre pôvodný zbor už len tým, že je ohrozená kontinuita, že zbory napokon zostanú až do zániku?

P. Prištiak: Už som spomínal, že máme nejaké skúsenosti so zakladaním zborov a naozaj sa niekedy stalo, že ľudia, ktorí išli zakladať zbor, začali v pôvodnom zbore chýbať. Občas sa to vnímalo ako nejaká dobrodružná iniciatíva – no, veď uvidíme, ako to dopadne... a podobne. Myslím si, že to je prirodzená súčasť celého procesu, že sa robia chyby. Napokon – kto nič nerobí, nič nepokazí. Ale po viacerých skúsenostiach si myslím, že sme v Cirkvi bratskej pokročili ďalej. Ani zakladatelia zborov, ale ani iniciátori obnovy dnes už vari nie sú len osamelé skupinky dobrodružných nadšencov. Postupne sa do procesu vnášajú systémové prvky, spomeniem napríklad tzv. assessment, t. j., preverovanie (nie v zlom slova zmysle) človeka, ktorý sa do toho púšťa. Ďalšie – už to nie je projekt jednotlivca ale tímov, rodín, ktorí idú na miesta, kde zbory nie sú. A čo je vari najdôležitejšie, vo väčšine prípadov idú s požehnaním, dokonca s podporou tých, čo zostávajú. Nelúčia sa s nimi ako s takými, čo idú robiť niečo inak ako tí zostávajúci, alebo lepšie ako oni. Myslím si, že sa to už začína v celej cirkvi vnímať ako dobrý

proces „rozširovania cirkvi“. Veď zakladanie zborov nie je objavam súčasnosti, je to príkaz Pána Ježiša. To sme nevymysleli my, to je len prejav poslušnosti. A keď to takto vnímame, nemôžeme si myslieť, že oslabujeme zboru a cirkvi. Len to potrebujeme vsadiť ako prirodzenú činnosť do kontextu života cirkvi a zborov.

A ešte jednu poznámku k obnove zborov. V určitom zmysle by sa dalo povedať, že zbor, ktorý prežije nutnosť pokánia, spozná, že niečo treba zmeniť, že to nemôže takto ďalej fungovať, tak tento zbor akoby začínal odznovu. Keď v zbore pochopia, že čas priniesol nové problémy, na riešenie ktorých treba uskutočniť nové, neraz aj neodskúšané kroky, nemôže sa nič zlého stať. Rozdiel medzi založením nového zboru a obnovou pôvodného zboru je len otázkou lokality. Jeden vzniká na zelenej lúke a druhý vzniká tam, kde stojí a kde stál desaťročia. Aj tam, aj tam sa začína novo, inak. Aj v dejinách vidíme, že sa to dialo, že existujúce zbory vplyvom pôsobenia Ducha, prežili takú premenu, ako keby na tom istom mieste, v tom istom kostole vznikol nový zbor.

B. Uhrín: Pripojím sa dvoma poznámkami. Ja by som sa až tak veľmi straty kontinuity nebál. V zboroch sa striedajú generácie a niekdajší tínedžeri sa v tridsiatke – štyridsiatke ujímajú vedenia zborov v staršovstvách a prinášajú nové myšlienky. A to v nejednom prípade prináša oživenie života zboru. To považujem za veľmi prirodzené momenty obnovy. A druhé, čo chcem povedať, sa týka požehnanie materského zboru. Použijem trochu negatívny príklad: Mám pocit, že niektoré naše zbory sú ako Európania – nechcú mať deti. Zvykli sme si na určitý životný komfort, alebo sme unavení, už sa nám nechce slúžiť, vymýšľať... atď. Vieme, že ak budeme mať deti, všetko sa zmení, prídu nekonečné noci bez spánku, pokoj a ticho vystrieda detský plač... rýchlo k lekárovi, rýchlo tam, rýchlo toto...

a my už na to nemáme vnútornú energiu, alebo – čo je najhoršie – nemáme ani túžbu ísť do niečoho nového. Ja som si dal tak trochu osobný cieľ, aby som prispel k tomu, aby aspoň tie väčšie zbory túžili po deťoch a aby boli pripravené stávať sa materskými zbormi. A to môže byť jednak prijímaním nových ľudí, mladých ľudí, novej kultúry, inej kultúry, ktorá by mohla vstúpiť do cirkvi, ale môže to byť aj formou požehnanie ľudí, ktorí chcú ísť na nové miesto a tam založiť zbor. Mám

alebo cirkvi sú dôležitejší tí noví. A takéto myslenie je zlé. Cirkvi má ísť vždy o nových ľudí. Cirkvi nie je na to, aby bola ponorená do seba, aby sa budovala sama v sebe. Duchovný rast a zrenie je súčasťou cirkvi, ale cirkvi tu je v prvom rade na to, aby získavala nových učeníkov a nových ľudí. Naše zbory sú vybudované tak, že žijeme len sami pre seba, my sme si tu vybudovali domov. Ale domov má byť v nebi, nie tu na zemi. Cirkvi nie je cieľom, cirkvi je len prostriedkom. Takéto

Obnova je zmena

vzťahov v živote človeka,

zmena vzťahov vo vnútri zboru/cirkvi

a zmena vzťahu k vonkajšiemu prostrediu.

pocit, že v mnohých zboroch takáto túžba nejestvuje. A to by som chcel, aby sa zmenilo, aby túžba mať zborové deti bola jedným z cieľov života zborov. A to už nie je ďaleko k obnove. To je jeden z cieľov – aby aspoň väčšie zbory túžili mať deti, starať sa o ne, podporovať ich v raste.

V Cirkvi bratskej máme túto skúsenosť zo Žiliny, kde vzniká zbor Za kostolom a pôvodný zbor im poslal na pomoc viac ako desať ľudí.

B. Uhrín: Niečo podobné sa chystá na nejakých miestach aj u nás. Vznikla skupina ľudí, niekoľko rodín, ktorí majú túto túžbu a čakajú na požehnanie staršovstva.

L. Fekete: Podľa môjho názoru, je obnova núdzové riešenie, keď v zbore zlyhali zdravé mechanizmy. Myslím si, že Ben to vystihol dobre, keď povedal, že veľa ľudí v našich zboroch to vníma opačne, ako je úmysel. Nahovárajú si, že sú už nezaujímaví, že pre zbor

myslenie má obnova priniesť. Cieľom obnovy nie je budovať cirkvi, našim cieľom má byť, aby sme prostredníctvom cirkvi získavali tento svet pre Krista. Tam, kde to nefunguje, je potrebná obnova, tradične povedané – reformácia. Preto takúto obnovu o akej hovorí v súčasnosti cirkvi považujem za núdzové riešenie, nie za zdravý stav. Cirkvi stratila schopnosť zdravej obnovy, cirkvi by mala byť kolesom, ktoré neustále mení spôsob svojej práce na základe toho, ako sa svet vyvíja. Mám pocit, že naše koleso sa zmenilo na štvorec, že sme štvorcové koleso. Zostávame tam, kde sme, no radi by sme sa pohli ďalej, ale štvorcové koleso sa nedá otočiť, a ani si neuvedomujeme, že voz sa nehýbe, a my sa márne pokúšame pohnúť ho – nejde to, lebo kolesá sú štvorcové. My sa potrebujeme z tohto štvorca vymaniť a premeniť štvorec naspäť na koleso. Musíme sa neustále pýtať na čo sme tu, ako chce dnes, práve v týchto dňoch

cez nás Pán Boh konať. Ľudia z cirkvi sa vo svete necítia dobre, dobre sa cítia v cirkvi, dobre sa cítia medzi svojimi a sú spokojní, uzavretí v sebe. Ben povedal, že mladí dospejú a nahradia strnulosť. Áno, mladí chcú vozom pohnúť, chcú prekonať hranu kolesa, aby ho otočili, aj násilnejšie. Ale to je už revolúcia v cirkvi, to nie je zdravá cirkev, ktorú treba nútiť do pohybu aktom revolúcie. Koleso sa musí točiť prirodzene, aby sa voz prirodzene posúval dopredu.

Obnova ako núdzové riešenie... čo na to vy, ostatní?

P. Kozár: Môže naozaj byť núdzové, keď si uvedomíme, že zbor je v núdzovom stave, teda – ak sa niečo nezmení, tak máme pro-

že sme sa pohybovali v prenatých priestoroch, ktoré sme niekoľkokrát menili a konečne už máme vlastný priestor. Takže je to vlastne, ako keby sme obnovili zbor súčasne so založením zboru nového. Počas tohto procesu sa prakticky kompletne obnovilo aj vedenie zboru. Mne sa to javí tak trochu ako hybrid, kontinuita spojená so vznikom nového.

L. Fekete: Ja som nemyslel pod pojmom núdzové to, že keď nezakladáme zbor, tak sa venujeme sebe. Ako núdzový som označil stav, keď zbor vo svojom živote niečo prepásoval, ochorel z toho a potrebuje zásadnú operáciu.

P. Kozár: V tomto zmysle ten termín akceptujem...

L. Fekete: Vychádzam z toho, že nemáme brať obnovu ako prirod-

A, čo ma veľmi prekvapilo, tvrdí, že nestačí evanjelium raz dobre pochopiť a je „vymalované“ na desaťročia. Rozumiem tomu, čo hovorí Ľudo – ale chápem to ako ideál – že cirkev je zdravá, keď je zdravšia a zdravšia, ale to v praxi veľmi nevidíme. V praxi skôr platí, že žijeme v akýchsi cykloch – príde vzopätie (obnova), ktoré postupne klesá, upokojuje sa a znovu príde obnovenie, prebudenie. Toto sa mi zdá, že je reálny pohľad na cirkev.

L. Fekete: Asi tu trochu narážame na problém použitia pojmov. Je „obnova“ a obnova. Súhlasím s tým, že zdravá cirkev sa obnovuje každý deň. Ale keď sa zdravá cirkev každý deň neobnovuje, dostane sa do stavu, že potrebuje vážny zásah do svojho života,

Konferencia CB 2015

blém, ale nevnímal by som to v tom zmysle, že keď nezakladáme zbor, tak sa aspoň preberme a postarajme sa o seba. Keď sa pozriem trochu do histórie nášho zboru, tak pred rokmi, keď som tam prišiel ja, tam bolo 15–20 prevažne starších ľudí. V zbere sa čosi pohlo a vývoj v posledných asi 10-tich rokoch je taký, že dnes má zbor okolo 70 členov. Možno je to do istej miery dané aj tým,

zený kolobeh života. Obnova, po ktorej volá naša cirkev dnes, nie je prirodzený kolobeh, je to niečo neprirodzené, len preto, lebo to prirodzené sme opustili.

B. Uhrín: S týmto názorom by som asi aj polemizoval. Tim Keller v jednej z kníh o cirkvi píše, že prebudenia a obnovy sú nevyhnutné, lebo srdce človeka sa veľmi rýchlo vracia do prednastaveného módu zákona.

potrebuje reformáciu, možno lepší výraz je, že potrebuje veľkú korekciu. A ja tak vnímam priority našej cirkvi a hlasy o revitalizácii, že ide o veľkú nápravu. A o tom, aspoň si myslím, my dnes hovoríme. A veľká náprava nie je každodenný život cirkvi. Čím nepopieram, že každodenné obnovovanie musí v cirkvi byť a fungovať. Ak sa v cirkvi nič neobnovuje, tak cirkev nežije.

Myslíte si teda, že evanjelikálne cirkvi vychladli, že neprežívajú to, čo Eudo nazval každodennou obnovou?

B. Uhrín: Pokiaľ ide o baptistické zbory, aspoň z môjho pohľadu, tak za obdobie možno posledného desaťročia ich necharakterizuje nejaká veľká horlivosť a už vôbec nie nejaká misijná efektívnosť. Myslím si, že je to neschopnosť osloviť evanjeliom okolie.

P. Kozár: Ja sa naozaj neviem vyjadriť za všetky naše zbory. Ale, samozrejme, trochu vnímam situáciu v našej cirkvi. Sú zbory, ktoré sú horlivé a rastú a sú zbory, ktoré sú tiež horlivé, ale stagnujú, nerastú a sú aj také, kde možno hovoriť len o stagnácii a úpadku. Nemám pocit, že

esenciu a keď aj vznikne nejaká skupina, ktorá túži po prebudení, nemôže obísť kazateľa. V našom prostredí sú to asi skôr kazatelia, ktorí sú iniciátormi pohybov. Ale, nemusí to platiť v každom zbore.

B. Uhrín: Myslím si, že obnova nemusí prísť cez kazateľa, ale kazateľ nemôže zostať stranou. Ak sa kazateľ k takejto túžbe po obnove nepridá, nepodporí to, tak si myslím, že je to dlhodobou neudržateľné.

L. Fekete: Dokonca aj v tom oficiálnom procese Cesta obnovy sa hovorí o tom, že v istom čase sa máme pýtať, či sme zdraví a misijní a či sme schopní previesť zbor procesom obnovy. Tú istú otázku si má položiť staršstvo a napokon každý jednotli-

P. Kozár: ...v princípe platí, že proces obnovy nemôže ísť bez toho, aby tými zdravými a misijne orientovanými boli tí, čo zbor vedú.

P. Prištiak: Súhlasím so všetkým, čo bolo povedané. Možno len jednu poznámku: Do procesu obnovy sa zvyčajne zapojí tím ľudí a kazateľ môže byť hybnou silou, alebo iniciátorom, ale nie on je ten, čo nevyhnutne ťahá celý proces. Nespočíva to na ňom. Pre mňa je prijateľné aj to, a možno to ani nie je nezvyčajné, že kazateľ je len pozorovateľom a podporovateľom takéhoto hnutia. Nemusí byť vždy on ťahúňom.

B. Uhrín: Myslím si aj ja, že to môže byť tak. Ale ak vznikne takáto prebudenecká aktivita, je to jedinečná príležitosť aj pre kaza-

by sa prejavoval nejaký spoločný trend pre celé spoločenstvo zborov. Sú tam príklady všetkých spomínaných smerovaní.

Akú funkciu zohráva v tomto procese kazateľ, pastor?

L. Fekete: Zdravý misijný zbor nemôže existovať bez zdravého a misijného kazateľa. Kazateľ v našom prostredí vo veľkej miere určuje chod vecí, dáva zboru

vec: Či si uvedomujem potrebu obnovy, či po obnove túžim a či som schopný ju prežiť.

V Kresťanských zboroch je situácia trochu špecifickejšia, keďže nemáte pastorov?

P. Kozár: Áno, na čele zboru stojí viacero starších...

Takže otázka by sa mohla týkať ich...

teľov. A ak hovorím, že sa to zhora nedá nariadiť, treba kazateľov k tomu podnecovať, inšpirovať ich, investovať do nich, pracovať s nimi tak, aby vytvárali priestor pre obnovu. A to je šanca predovšetkým pre vedenie cirkvi, viesť kazateľov týmto smerom. Možno len povzbudením, ale možno aj nejakým vyškolením. A to je zmena, ku ktorej by sme radi v BJB smerovali.

P. Kozár: Ja by som pridal jednu našu konkrétnu skúsenosť, ktorá hovorí o tom, ako nás Pán Boh neraz prekvapí. Bol čas, keď sme veľa energie venovali práci s deťmi, v súčasnosti dosť veľa energie venujeme práci s mladými a medzitým Pán Boh pridáva ľudí staršej a strednej generácie. Vznikol akýsi pohyb v zbere, že ľudia si navzájom dávajú svedectvá, pridávajú sa k nim ďalší a ďalší. A to vzniklo akosi pomimo našich snáh. Cielili sme do radov detí a mladých a prebudili sa vekovo strední a starší. Pán Boh jednoducho koná a niekedy aj inde, ako sme my plánovali, na čo sme vyčlenili aj nejaké zdroje a vyslali ľudí do služby. A tak nám neostalo nič iné, len naskočiť na vlnu, ktorú nám Pán Boh poslal.

Podľa informácie od predsedu Rady práve toto by možno mal mať na starosti v Cirkvi bratskej evanjelizačno-misijný odbor...

P. Prištiak: Samozrejme, tejto téme v živote našej cirkvi sa venujeme, ale nestali sme sa odborom, ktorý by mal mať na starosti revitalizáciu zborov a nejakými konkrétnymi krokmi viesť toto hnutie. V našej cirkvi, pokiaľ viem, sa systematicky tejto tematike venuje tím ľudí v prešovskom zbere. Samozrejme, vedenie cirkvi (Rada) ich podporuje,

stoi za nimi, ale samotný evanjelizačný odbor nevyvíja v tomto smere žiadne aktivity.

L. Fekete: Keďže Cirkev bratská je jedna v Česku i na Slovensku a česká časť cirkvi má túto problematiku pomerne dôkladne rozpracovanú, majú na túto prácu vyčlenený tím ľudí, dalo by sa povedať, že spadáme pod české vedenie. V čom nevidíme žiaden problém.

Ako je to v Prešove? Je to len tím, alebo sa pripájajú aj ďalší?

L. Fekete: Robievame raz za čas populudňajšie zborové dni, kde rozoberáme to, o čo sa práve snažíme, čo práve robíme. Takže dnes to už nie je pár ľudí, ktorí to vedú, dnes je už prakticky zapojený celý zbor. Najskôr to, samozrejme, bola len skupina, ktorá mala byť akýmsi čajovým vrecúškom, ktorým malo nasiaknuť okolité prostredie... No neboli to tí, čo niesli za obnovu zodpovednosť. Zodpovednosť od začiatku až doteraz nesie kazateľ a staršovstvo.

Na záver by som chcel povedať už len jedno: Veľa zborov v našej cirkvi má svoje korene v prebudeneckom prostredí. Ale treba si uvedomiť, že hoci Pán Boh koná cez prebudenia, no nielen cez prebudenia. Pán Boh koná každý deň v našich životoch a o tom je

aj tento proces – aby sme každý deň, tam kde sme, nenačúvali len sami sebe, nášmu spôsobu života, ktorý sa nám tak páči, ale aby sme spolu v jednote načúvali tomu, čo chce Duch Svätý konať v mojom živote a v mojom zbere. Neraz je to cez obyčajnú, jednoduchú poslušnosť. Mnoho ľudí je proti takej forme obnovy, akú sme zvolili my, že je to príliš dlhodobé, príliš formálne a čakajú na prebudenie, čakajú, že Pán Boh musí niečo konkrétne urobiť. Ale Pán Boh už urobil všetko: dal nám svojho syna, ktorý prišiel na túto zem, zomrel za naše hriechy, vstal z mŕtvych a dal nám svojho Ducha, cez neho nalial lásku do našich srdiec a je na nás, aby sme, vyzbrojení Duchom Svätým, vyzbrojení Jeho láskou, vyzbrojení Jeho darmi išli a slúžili mu najlepšie ako vieme, bez ohľadu na to, čo práve zažívame, ako schopne alebo neschopne sa v danej chvíli cítime. Na toto veľa ľudí zabúda a čakajú na nejaké zvláštne prebudenie. Ale to nie je Božím cieľom. Áno, vďaka Mu za to, že prichádzajú prebudenia, a kiež by prišli aj v dnešnej dobe, ale to, že neprihádza prebudenie, neznamená, že Pán Boh nepôsobí. On pôsobí každý deň, cez maličkosti a cez poslušnosť ľudí. A o tom je proces obnovy, ktorým my v zbere prechádzame. ■

Komunikácia je pre život a fungovanie sveta nevyhnutná. Tajomný proces vysielania signálov, informácií a myšlienok vytvára životodárne prepojenia, bez ktorých systém skôr či neskôr hynie.

Platí to o ľudskom tele rovnako ako o environmente, či spoločnosti. Naozaj, tam, kde niet komunikácie, niet života. A tam, kde niet života, určite niet komunikácie. Umenie kvalitne a efektívne komunikovať zostáva pre nás trvalou výzvou a úlohou, ktorú sa musíme usilovať zvládnuť. Dnešný príspevok nám poslal mladý študent žurnalistiky. (Red/TM)

KOMUNIKAČNÁ REVOLÚCIA

PATRIK LENGHART

Istý anonym raz napísal, že ľudia dvadsiateho prvého storočia sú deťmi z prostriedku histórie – narodili sme sa príliš neskoro na to, aby sme mohli objavovať zákutia Zeme a zároveň sme sa narodili priskoro na to, aby sme mohli odhaľovať tajomstvá vesmíru. Iný anonym raz za tieto vety dopísal, že v skutočnosti sme sa narodili presne načas, aby sme mohli skúmať a spoznávať kolektívne vedomie ľudstva, ktoré sa vďaka internetu stáva jedným celkom a vďaka tomu nežijeme v tej najmenej dobrodružnej pasáži histórie, ale v tej najtajomnejšej, snád' i najumeleckejšej, hoci je priskoro to povedať s istotou.

Internetová komunikácia sa stala symbolom demokracie a vyspelosti. Definuje dnešnú spoločnosť, je ústredím pokroku a moderné štáty sa boja kybernetických útokov rovnako ako tých jadrových. Kabinet amerického prezidenta Donalda Trumpa práve v týchto dňoch vedie búrlivé diskusie o zavedení nových opatrení pri prípadných útokoch na americkú infraštruktúru – ktorá veľmi silným spôsobom závisí od internetu a ostatných technológií. Medzi návrhmi je napríklad právomoc odpovedať na kybernetický útok vypálením jadrovej hlavice na agresora, hoci len počítačového.

Okamžitá a nepretržitá komunikácia sa stala ústredným nástrojom ľudstva. Dnešní politici sú často ďaleko lepšími rečníkmi ako profesionálni, dnešné celebrity túžiace po pozornosti sú nútené neustále posúvať hranice škandálov, aby dokázali naplniť verejnú túžbu po senzáciách, sexe a agresivite, ale snád' najhlavnejšou zmenou je fakt, že dnes je oveľa jednoduchšie si nájsť priateľov, ako sa s nimi reálne priateliť.

Spoločnosť je stále ťažšie uspokojiť, pretože jej túžby sú stále extrémnejšie, hoci i samotné extrémny sa v ostatných rokoch v značnej miere posunuli. Subtílné náznaky týchto zmien možno badať na každom kroku. Voľakedy boli vrcholom bežného trnavského jarmoku príjemné kolotoče ponúkajúce výlet do fantázie, kde sa deti s rodičmi a zamilované páry esteticky vozili na plechových labutiach, z ktorých bolo možné si užívať romantický výhľad. Dnes sú kolotoče podobné moderným medzifud-

ským vzťahom prezentovaným vo verejnom priestore, sú rýchle a bezohľadné, ponúkajúce pocit nebezpečenstva, pričom extrémnosť takýchto zážitkov stále napreduje, keď i medzi návštevníkmi tých najmonštruóznejších atrakcií stále častejšie nájst mládež, čo sa zo zásady tvári znudene.

Dôležitý je však duch tejto mládeže. Dnešné predškolské deti majú stále častejšie problémy s každodennou komunikáciou, logopedické poradne nikdy nemali viac klientov, testovania študentov prinášajú stále horšie výsledky, pretože sa zdá, že základná práca s informáciami a čítanie s porozumením sú čím ďalej, tým väčšími problémami.

Filozofi a mudrci naprieč históriou civilizácie analyzovali rôzne krízy, s ktorými sa ľudia museli vyrovnáť, ktoré neodvratne zmenili pohľad na človeka ako bytosť. V dvadsiatom storočí nás zmenili vojny a bezprecedentná krutosť, v devätnástom storočí vrcholila túžba po slobode a samourčení národov, a snád' každé historické obdobie prinieslo svoju krízu, novú potrebu kontemponovať a reflektovať podstatu ľudskosti v novom kontexte.

Dnes stojíme pod lampou, pod ktorou je najväčšia tma. Aj keby sme posielali správu na opačnú stranu planéty, po mihnutí oka nášho adresáta zastihne. Ak by sme aj nerozprávali jeho rečou, v priebehu dvoch sekúnd mu posolstvo preloží inteligentný softvér. Každý je zastihnutelný, každý je blízko, s každým sa možno porozprávať ako s priateľom, ktorých dnes údajne máme vďaka sociálnym sieťam na počkanie aj stovky.

A predsa sa hovorí o epidémii depresie, o šíriacej sa závislosti na seba poškodzovaní a o narastajúcich nenávisťných a extrémistických náladách.

Hoci je napohľad zjavné, že svet sa zmenšuje, vzdialenosti medzi ľuďmi akoby rástli.

Dokedy bude pokračovať tento trend odstraňovania ľudskosti z človeka?

Každá revolúcia je sprevádzaná konfliktom, tá naša v tomto ohľade nie je výnimočná. Nazývajú ju komunikačnou, informačnou alebo technologickou revolúciou, ale v skutočnosti je to čosi viac. Je to proces, ktorým sa redefinuje charakter a povaha ľudskosti. Od vzniku civilizácie je to možno

najväčšia šanca dokázať, že človečenstvo nie je len mechanizmus na produkciu a konzum, ale zároveň je to šanca nezložiť skúšku, ukázať vlastné zlyhanie a nepripravenosť na moc, ktorú so sebou pokrok prináša, zvlášť ten komunikačný.

Dnes už podľa autorovho názoru nie je potrebné sústrediť sa na hľadanie ešte efektívnejších spôsobov, ako si navzájom posielat slová, hoci sám považuje internet za jeden z najdômyselnejších vynálezov všetkých čias. Jadro výzvy spočíva niekde inde – v kvalite medziludských vzťahov. Našou prioritou by sa preto mala stať snaha o jednoduchý návrat k sociálnosti. Inými slovami – najst spoločnú reč. ■

BC. PATRIK LENGHART

Študent magisterského štúdia na Katedre žurnalistiky FF UKF Nitra. Víťaz literárnej súťaže Novomeského Nitra 2017, II. kategória: Študenti vysokých škôl a mladí autori do 30 rokov, Sekcia: Poézia. Nositeľ čestného uznania v literárnej súťaži Cena Rudolfa Fábryho 2017.

nové knihy

TAJNÍ VRAHOVIA

PAVOL TRÚSIK

Múzeum sestier Royových ponúka ďalšiu knihu **Samuela Činčuráka**, významného evanjelistu niekdajšieho Modrého kríža v Novohrade. Autor novely bol mimoriadne zvláštnym zjavom a neúnavným misijným pracovníkom. Počas jeho pôsobenia v obci Ozdín zmizli krčmy a tento stav trvá dodnes. Činčurák bol viackrát terčom rôznych útokov zo strany štátnej moci, cirkvi či spoločnosti. Mnohí ľudia sa v jeho literárnej tvorbe spoznávali a cítili sa dotknutí. Podobne to bolo aj v prípade knižky *Tajní vrahovia*, ktorá s nezvyčajne odvážnou otvorenosťou pranieňuje fenomén jednotstva a hmotárske nastavenie myslenia obyvateľov Novohradu, Hontu, Tekova, Malohontu... Odbornú analýzu tohto problému a jeho dodnes trvajúcich dôsledkov prináša priložená štúdiu Jána Aláča *Jednotstvo, rozprávanie o pustých školách a prázdnych dvoroch*. Druhú štúdiu napísal Július Lomenčík a nesie názov *Samuel Činčurák v kontexte slovenskej literatúry* (ide tu zvlášť o kontext prebudeneckej literatúry). Kniha patrí k ovociu spolupráce kresťanský zameraného Múzea sestier Royových v Starej Turej s regionálne zameranými historikmi a nadšencami pre históriu Novohradu. Pre veriacich z Cirkvi bratskej, evanjelikálov a mnohých pietisticky ladených evanjelikov je dobrou príležitosťou k spoznávaní vlastných duchovných koreňov, ktoré spočívali v niekdajších spolkoch Modrého kríža. Pre zakúpenie (7 eur/kus) môžete kontaktovať kurátora Múzea sestier Royových cez mail: ptrusik@gmail.com ■

TAJNÍ VRAHOVIA

napísal Samuel Činčurák

S ODBORNOU ŠTÚDIU JÁNA ALÁČA O JEDNOTSTVE

NEBO PRELOMENÉ

PAVOL TRÚSIK
Foto: MARTIN MEDŇANSKÝ

V závere uplynulého roka združenie SLUHA zo Starej Turej uviedlo na dosky kultúrnych domov svoj siedmy detský muzikál. Po veľkonočnom *Mojom Pastierovi*, štyroch vianočných muzikáloch a predstavení *Ako prišli lastovičky domov* (podľa rovnomennej rozprávky Kristíny Royovej) sa detský spevokol pod vedením Jany Feríkovej opäť vrátil k obľúbenej vianočnej tematike. Spievajúcim Lastovičkám sa pridala rokmi osvedčená výpomoc z Tanečnej školy Bibs Myjava a spolu vytvorili hudobne i vizuálne farebný muzikál. Spevácke výkony najmenších detí sa mohli oprieť a kultivovaný prejav o niečo starších Lastovičiek a Samuel Pecka z najstaršej generácie spevokolu (dnes už študent teológie) celkový umelecký zážitok obohatil svojim operným hlasom. Ústredným vianočným motívom bol tentokrát trón – opustený trón na nebi premenený na luxusný trón pozemského kráľa stelesňujúceho nenávisť, alebo na jednoduchú kolísku, do ktorej bude uložený samotný Boh v tele smrteľníka. Nebo sa prelomilo, zostúpil z neho Boží syn, aby priniesol pokoj do nepokoja, lásku do sveta hriechnych ľudí. Aj do Trínca, Starej Turej, Mestečka pri Púchove a Horných Zeleniciach pri Trnave, kde sa odohrali tieto muzikálové predstavenia. Domáce vystúpenie Lastovičiek bolo nahrávané na DVD a zachytené objektívom Martina Medňanského. Pri tejto príležitosti bol zároveň predstavený ďalší zrealizovaný zámer v rámci filantropického projektu kávy August Roy – odovzdanie podpory v hodnote 2000 Eur pre postihnutého chlapca Marka, ktorý vďaka nej mohol absolvovať špeciálny rehabilitačný pobyt. ■

MUŽ VIERY

EVA BACHLETOVÁ
Foto: ARCHÍV AUTORA

MIKULÁŠ LIPTÁK (60) sa narodil v Kežmarku v rodine spišských Nemcov. Vyštudoval na strojného inžiniera, krátko pracoval v odbore, neskôr založil vydavateľstvo, kde pôsobí doteraz, je šťastne ženatý, má dve dcéry a dve vnučky. Je známy ako horlivý modlitebník, človek viery a Božieho slova, vydavateľ kresťanskej literatúry, ako aj tvorca misijného časopisu *Cestou svetla*. Myslím si, že mnohí z nás poznajú a s radosťou čítajú knižné či elektronické vydanie modlitebnej publikácie *Tesnou bránou*, ktorú Mikuláš Lipták vydáva. Hoci vyštudoval Strojnícku fakultu Technickej univerzity, práca a služba v duchovnej oblasti sa mu stala životným poslaním a my sme vďační, že svoje rozmanité talenty spojil práve s pôsobením v evanjelickom prostredí. (E. B.)

Každé ráno dostávam cez facebook biblické úvahy *Tesnou bránou*. Vtedy mi napadne – „Aha, Miki píše!“ a potom som zvedavá, čo pridáte na facebook, či už v rámci modlitebnej skupiny Modlitby.sk, alebo aj na svoj súkromný profil. Povzbudenie spojené s Božím slovom potrebuje každý. No nie každý ho dokáže posunúť človeku. Kde nachádzate inšpiráciu k duchovnému povzbudeniu?

Aj ja som vďačný za dobré myšlienky hneď zrána! Zvykol som si už od študentských čias – od začiatku môjho duchovného života – mať každé ráno dost tichého času na Božie slovo a modlitbu. Okrem *Tesnej brány* rád využívam aj iné čítanie na každý deň. Jasne potom zažívam to pozhnanie – tým viac, čím úprimnejšie poviem ráno Pánovi: Som Tvoj! Pomôž mi, prosím, porozumiť Tvojej vôli a potom aj robiť to, čo Ty chceš! Toľko dobrého mi vtedy Pán denne daruje, že sa o to rád delím!

Vieme o vás, že ste vydavateľom kresťanskej a duchovnej literatúry a vaše knižné vydavateľstvo ViViT je osvedčenou značkou. Ako ste sa dostali k vydávaniu kníh a koľko titulov ste počas tých vyše 20 rokov už vydali?

Odmalička ma fascinovali knihy – čítaval som ich aj v noci pod

perinou pri baterke. Potom mi jeden obetavý brat ešte pred rokom 1989 daroval počítač a kopírku, a tak som doma vobývačkezačal rozmnožovať jednoduché kresťanské materiály, o ktoré bola vtedy veľká núdza. Pár rokov som to robil popri zamestnaní, ale v roku 1993 som založil malé vydavateľstvo pod mojím menom a rok na to sme ešte s jedným bratom založili vydavateľstvo ViViT. Spolu sme vydali vyše 300 publikácií, pričom asi polovicu tvorila kresťanská literatúra.

Vydávať duchovnú literatúru v súčasnosti nie je jednoduché. Knižný trh je veľmi pestrý a komerčne orientované vydavateľstvá sú silné. Ako sa vám darí v produkcii diel, ktoré majú kresťanské zameranie, prípadne, ako si vyberáte tituly, autorov, ktoré chcete ponúknuť verejnosti?

Počas tých okolo 25 rokov som pochopil, že pri všetkej skúsenosti sa mi najlepšie osvedčila Božia pomoc: tituly, kde som si bol istý úspechom, sa mi podarilo vypredať horko-ťažko až po vyše 10 rokoch a iné, kde som to nečakal, a ku ktorým som sa dostal len Božím riadením (tzv. náhodou), boli nečakanými bestsellermi – musíme robiť dotlače a ďalšie vydania. Tak sa v poslednej dobe už radšej horlivejšie

modlievam o Božiu múdrosť pri rozhodovaní.

Okrem práce v knižnom vydavateľstve sa však venujete aj inej činnosti – spojenej s odhaľovaním histórie židovskej komunity na Spiši. Čo vás k tomu motivuje a na akých projektoch ste sa v minulosti podieľali?

Pri čítaní Biblie som si uvedomil, že takmer všetci tam spomínaní sú Židia – od Abraháma až po apoštolov a že Boh k nim má zvláštny vzťah – nekonečne trpezlivú lásku. Tak ma zaujímal, ako žili a žijú doteraz. V roku 2000 som stretol kežmarského Žida, ktorý ako mládenec prežil koncentračný tábor, vystaňoval sa do Izraela. Sem – do svojho rodného mesta – sa vrátil až po vyše 50 rokoch. Spriatelili sme sa, porozprával mi svoje dramatické skúsenosti, a tak som mu daroval našu reprezentačnú knihu o Kežmarku. Čudoval sa však, prečo v nej nie je vôbec nič o kežmarských Židoch, aj keď ich tu bolo pred vojnou vyše 1000 – pätina obyvateľov mesta. Tak som sa mu priznal, že o nich nič neviem. Najprv mi poslal spamäti nakreslenú mapku ulíc nášho mesta – s menami židovských rodín – kde, ktorá bývala. Potom ma pozval do Izraela, kde som býval u jeho syna Júdu – pri Jeruzaleme. Júda má veľmi dobrý vzťah ku kresťanom, tak mi po-

tom viackrát ukázal židovské aj kresťanské pamiatky tejto úžasnej krajiny, kde sa kedysi odohrávali biblické príbehy. Cez neho sa so mnou spojila jeho príbuzná žijúca v USA a ja som jej pomohol nájsť hroby jej starých rodičov a ďalších príbuzných na veľkom židovskom cintoríne v Kežmarku. Nevedel som čítať tie hebrejské nápisy, tak som jej tam nafotil postupne všetky náhrobky, zakreslil ich do prehľadnej mapky, aby sme ich vedeli priradiť a ľahšie nájsť. Tak sme pokračovali aj na ďalších cintorínoch v okolí, až sme zmapovali vyše 3000 náhrobkov na 25-tich židovských cintorínoch na Spiši a ešte mnohé ďalšie. Prepísali sme do počítača všetky spišské židovské matriky a mnoho iných informačných zdrojov o nich. Spolu s ňou sme potom napísali a vydali knihu *Židia na Spiši*. Ten projekt som nazval Židovské korene – lebo na jednej strane ním pomáhám potomkom tunajších Židov nájsť ich „korene“, ale na druhej strane som rád, keď môžem pomôcť porozumieť kresťanom, že naše korene sú v židovstve: (Rímskym 11). Ako aj to, že Boh svoj vyvolený národ nezavrhol, naopak – stále rád požeňuje tých, ktorí Židom žehnajú, čo často zažívam pri službe v rámci toho projektu. Spreádzam Židov tu na Slovensku, aj v zahraničí a tiež kresťanov v Izraeli, ale aj tu po židovských pamiatkach.

Podieľate sa aj na vydávaní modlitebného spravodajcu MoSt. Čím je pre vás modlitba?

Keď som bol ako študent ešte otrockom alkoholom a iných závislostí, tak som medzi kresťanmi zažil Božie zázračné vyslobodenie z toho otroctva. Keď som potom už bol ochotný zveriť celý svoj pokazený život do Božích rúk a rešpektovať Ho ako Boha, tak sa mi dal osobne spoznať a ja som zistil, že On rád vypočuje aj moje tiché modlitby – aby ma povzbudil k úprimnému vzťahu s Ním. Zistil som, že má pravdu Michal

Hreško – prvý vedúci obnoveného Modlitebného spoločenstva, keď hovorieval: Veci sa nevyvíjajú rovnako, keď sa modlíš, ako keď sa nemodlíš. Pán Boh berie vážne slová svojho Syna Ježiša Krista – *Proste a dostanete!* (Mt 7, 7) Pravidelne sa vďačne prihovám u Boha za mnohých mojich súrodencov v Pánovi, aj za neveriacich, lebo zažívam, že sa to iste oplatí.

Hoci ste vyštudovali technickú univerzitu, vašim životným povolaním aj poslaním je práca v kresťanskom prostredí. Aká bola vaša cesta viery, cesta duchovného dozrievania?

Som vďačný nášmu Pánovi predovšetkým za moju veriacu mamku, ktorú mi mnohí v dobrom závideli – jej ťažký život s dvoma ťažko zdravotne aj mentálne postihnutými dcérami ju „dotlačil k Bohu“. Bola mi vzorom modlitebníčky – vždy s dobrou náladou, v dôvere v Božiu pomoc – zvládala aj to, čo bolo nad jej sily. Najprv ma brávala do kostola, kde som sa nudil, ale jej životný príklad ma priviedol k rozhodnutiu, že chcem zistiť, ako to je s Bohom – či existuje, ako tvrdili kresťania, alebo je to len rozprávková bytosť, ako nám to vtíkali do hláv v škole, v médiách a inde. Ako som už spomínal, medzi kresťanmi som zažil koniec otroctva hriechu a začiatok nového života s pomocou Božou. Bol som na silvestrovskom duchovnom programe, keď som si položil otázku, prečo moja mamka a iní kresťania bez problémov veria Bohu a ja to nedokážem. A Boh mi pripomenul to, čo som sa učil na konfirmačnej príprave – Lutherov výklad tretieho článku Viery všeobecnej kresťanskej: Verím, že ja zo svojho vlastného rozumu a zo svojej sily nemôžem v Ježiša Krista, môjho Pána veriť, ani k Nemu prísť, ale že ma Duch Svätý evanjeliom povolal, svojimi darmi osvietil, v pravej viere posvätil a zachoval... Pochopil som plne, že moje hriechy mi bránia

prísť bližšie ku svätému Bohu, a že len On mi môže svojím Duchom pomôcť v Neho uveriť. Tak som Mu v srdci povedal: Tu som Pane, keď budeš Ty chcieť, tak mi pomôžeš veriť... A keď ešte môžeš s mojím životom niečo urobiť, dávam Ti ho celý k dispozícii. Si Boh a ja som len hriešny človek, ak mi pomôžeš veriť, budem Ťa plne rešpektovať – ako Boha...“

Vtedy sa v mojom živote stal zázrak, ktorý doprajem každému: Odrazu som dokonale vedel, že Boh nielen existuje, ale že mi odpúšťa všetky moje hriechy – pre obeť Ježiša Krista aj za mňa na kríži; že je všemohúci, že Mu nič nie je nemožné; že On – nekonečný Boh – bude so mnou každý deň môjho života... Moje srdce naplnil úžasný pokoj, veľká radosť a istota, že sa už nemusím ničoho báť... Zažíval som, že On počuje moje prosby, vie po čom túžim a dáva mi to v pravý čas... Bol som vďačný za spoločenstvo evanjelickej mládeže v Bratislave, Košiciach aj v Kežmarku, kde som smel dozrievať. Vďačný som bol za dobrú kresťanskú literatúru – napríklad Príbehy dodnes živé, ale aj za nemecké vysielanie ERF (Evangeliums Rundfunk – partner TWR), ktoré odvtedy počúvam každý deň.

Pôsobili ste vo viacerých cirkevných funkciách, prihlásili ste sa podpisom aj ku Charte 2017. Ako teda prebudíte cirkev?

Jedine, keď budeme v živote ako Luther prakticky rešpektovať na prvom mieste Ježiša Krista ako Hlavu Cirkvi, jedine vtedy máme šancu s Jeho pomocou vystúpiť z ľudskej biedy a spolu tvoriť Jeho funkčné Telo. Keď si totiž robíme, čo chceme, a nie to, čo chce On, tak tým trpí celé Jeho Telo. Modlím sa preto denne, aby naši cirkevní predstavitelia – od najvyšších až po mňa – robili len to, čo chce Boh. Aby sme Jeho vôľu dobre poznali a ju aj plnili, potrebujeme denne stále

lepšie poznávať Jeho Slovo a žiť len pre Neho z Jeho zdrojov.

Ako trávite voľný čas, dovolenky?

Veľmi rád cestujem, tak som vďačný, keď pritom môžem aj poslúžiť – ako turistický sprievodca. Stále ma priťahuje hlavne moja srdcová záležitosť – Izrael. Som vďačný, že okrem skupín kresťanských pútnikov do Zeme Ježiša Krista som s farárom Jancom Jančom mohol chodiť po stopách reformácie nielen v Nemecku, ale aj v severských krajinách. A raz za čas sa mi s ním podarilo navštíviť aj pre nás dosť exotické krajiny – napr. po stopách kráľovnej Ester v Iráne. Rád si však pozriem aj kresťanský film a samozrejme, že rád čítam dobré knihy.

A na záver, aké knižné tituly z duchovnej oblasti či kresťanské projekty pripravujete v najbližšom období?

V edícii *Kresťanskí hrdinovia – kedysi a dnes* – vyjde už deviaty povzbudivý životopis. Tentokrát pôjde o Božiu požehnanú služobníčku Amy Carmichael, ktorá v Indii zachraňovala často ešte malé dievčatá pred chrámovou prostitúciou. Sú to pútavé, sviežo napísané príbehy, ktoré už mnohým poslúžili ku hlbšej dôvere voči Bohu. Chystáme aj štvrtý diel zo série *Malých príbehov* od Wilhelma Buscha – autora kresťanského bestselleru *Ježiš – náš osud*. Koncom augusta vydáme malú knižku krátkych kresťanských textov Aničky Budaiovej – *Message – Odkaz*. A včera nám doviezli náš bestseller – biblické postupné čítanie na každý deň *Tesnou bránou 2018*. Teším sa z toho, že si takto znovu budú môcť mnohí denne systematicky čítať Bibliu – Božie povzbudenie, ale aj napomenutie na každý deň. ■

S manželkou Lydkou v Stockholme.

V tomto roku chceme okrem slovenských misionárov pôsobiacich v zahraničí predstavovať aj misionárov zo zahraničia, ktorí pôsobia na Slovensku.

Januárové dni rýchlo ubiehali a ja som postupne začala prepadať beznádeji, pretože som stále „nemala človeka“, ktorý by bol ochotný prispieť do februárového čísla Dialógu. Vtedy som si spomenula na Tracyho Lesana, Božieho služobníka, o ktorom som už veľa počula najmä v Kresťanskom zbere v Martine. Napísala som mu a s malou dušou som očakávala odpoveď. Som vďačná Bohu, že naplnil Tracyho srdce ochotou napísať pár riadkov o svojej službe a pôsobení na Slovensku (**Vladimíra Vrajová**)

TEŠÍME SA ZO SLUŽBY U VÁS

TRACY a BRENDA LESANOVCI

Sme Tracy a Brenda Lesanovci so svojimi ôsmimi deťmi: Jacob (22), Anna (20), Jennifer (18), Rebekah (16), Timothy (14), Andrew (13), Elizabeth (11), David (7). Žijeme a pracujeme na Slovensku od roku 1996, keď sme sa s sem presťahovali z USA spolu s našim prvým dieťaťom, vtedy ešte bábätkom. Medzinárodná misijná organizácia, s ktorou pracujeme, nás chcela poslať do už fungujúceho tímu pracovníkov na Slovensku, a my sme po mnohých modlitbách prijali toto povolanie. Naším cieľom nebolo „nainštalovať“ nejakú novú službu amerického typu, ale pripojiť sa k tunajším veriacim a pomáhať im šíriť dobrú zvesť o Pánovi Ježišovi. Vďaka Bohu sa táto naša túžba naplnila a stále plní. Sme vďační za mnohé a rôznorodé príležitosti slúžiť Bohu na Slovensku, či už medzi mladými a starými, veriacimi i neveriacimi.

Na Slovensko sme prišli v období, keď namiesto hypermarketov bol na každom rohu malý obchod s potravinami, pekáreň alebo zedlovoc. Bolo to pre nás ťažké zvyknúť si na nový štýl nakupovania – čakať vonku na drobný vozík, nakúpiť niečo každý deň tak, aby sme to mohli odniesť v rukách, chodiť na nákupy pešo a nie autom a pod. Ale vtedy sme boli ešte len traja – štyria, tak sme to zvládli. Prvé Vianoce na Slovensku boli krásne, aj keď sme trochu hladovali. Nevedeli sme totiž, že potraviny majú zavreté tri dni v kuse od 24. do 26. 12., takže keď som šiel 23. 12. na nákup, poličky v obchode boli skoro prázdne, chlieb, mlieko a všetko, čo som chcel, bolo vypredané. Ale prežili sme.

Okrem večného zápasenia so slovenčinou (!), bolo a stále je pre nás najťažšie to, že sme tak ďaleko od svojich blízkych v USA a vidíme ich iba každé druhé leto. Pri tomto všetkom si však možno lepšie uvedomujeme, že naše občianstvo a skutočný domov je v nebi u Boha. Veľmi sa tešíme na nebeský domov, ale pokiaľ sme ešte tu na zemi a na Slovensku, máme radosť z krásnych Tatier, zo skutočných hradov a z dobrých halušiek – so slaninou!

Na tomto mieste by sa patrilo spomenúť aj naše korene v Cirkvi bratskej. Bratislavský zbor na Cukrovej bol počas našich prvých rokov na Slovensku našim duchovným domovom. V tomto období som prekladal Danielove kázne (tie mi dali zabrať!), učil som päť rokov v School of Tomorrow/Narnii v Petržalke, chodieval na celoslovenské stretnutia kazateľov, vo viacerých zboroch som kázal. Bratia a sestry z CB nás všade milo prijímali, pozývali do svojich domovov (aj pán predseda redakčnej rady tohto časopisu), znášali naše čudné americké zvyky i smiešne jazykové chyby, pomáhali nám zvykať si na novú kultúru, preukazovali nám svoju lásku. Niektorí sú ešte dodnes naši drahí priatelia. Sme vďační Bohu aj vám v CB za tieto krásne dary i krásne roky nášho života.

Čo sa týka mojej ďalšej práce, už dvanásť rokov učím anglickú konverzáciu na základných a vysokých školách, vo firmách a individuálne. Pritom môžem hovoriť aj o duchovných témach, o Biblii, o Pánovi Ježišovi. Každý december robí naša rodina na základných školách evanjelizačné programy s vianočnou témou. Tešíme sa z dlhoročnej spolupráce s Detskou misiou pri vedení evanjelizačných klubov na školách, pri biblickom vyučovaní na táboroch a seminároch a v novej službe Proteens na stredoškolských internátoch. Práve tento rok sme začali robiť bejzbalový krúžok na miestnej škole. Robím na školách, kluboch a festivaloch evanjelizačné programy s ilúziami (v minulosti aj v spolupráci s Csabom Tolnaiom z Levíc). Niekoľko rokov som pravidelne kázal evanjelium na uliciach v centre Bratislavy pomocou bielej tabule a ilúzií. Viedli sme spolu s Brendou viaceré kurzy o manželstve a o výchove detí. Pomáham pri organizovaní evanjelizačných podujatí za účasti hostí zo zahraničia. Veľkým požehnaním je pre nás náš domáci zbor, Kresťanský zbor (KZ) v Bratislave – Rači, i sesterské zbory KZ, kde sme aktívne angažovaní. Brenda vedie ženskú skupinku a učí na nedeľnej besiedke. Deti pomáhajú pri vedení chvál na bohoslužbách, v službe Fusion medzi stredoškolkami a často vystupujú s nástrojmi na evanjelizačných stretnutiach. Ja som v tíme starších a pravidelne vyučujem Božie slovo. Kážem príležitostne aj v iných spoločenstvách. Keď mi ostáva trocha času, rád píšem evanjelizačné a vzdelávacie biblické materiály.

Pokiaľ vám Boh kladie na srdce našu službu, modlite sa spolu s nami za otvorené dvere na stredoškolských internátoch pre službu Proteens, za príležitosť svedčiť o Pánovi Ježišovi na hodinách angličtiny, v školských kluboch alebo na krúžkoch a za otvorené srdcia ľudí, ktorým budeme mať príležitosť povedať evanjelium. ■

wycliffe

TLKOT BOŽIEHO SRDCA

Členovia Misijného spoločenstva Moriah sa zišli, aby sa spolu modlili za celosvetovú misiu.

Misijné spoločenstvo začínalo v roku 1997 ako malá modlitebná skupinka, ktorá sa schádzala raz za mesiac v zbere Milosť, Grace (S.C.C.) Church, v Singapure.

Názov „Moriah“ pochádza z príbehu v knihe Genezis. Na vrchu Moria sa Abrahám pripravoval obetovať Pánu Bohu svojho syna Izáka. Tak ako Abrahám, aj členovia misijného spoločenstva Moriah veria, že všetko, čo majú, patrí Pánu Bohu.

Každý mesiac sa stretnú, aby na modlitbách predkladali svoje financie, svojich pracovníkov a svoj zbor Pánovi. V priebehu rokov sa skupina rozšírila a priťahuje stále viac kresťanov zameraných na misiu.

Reverend Chua Yeow-san, pastor zboru Milosť, vysvetľuje, prečo sú modlitby za misiu také dôležité: „Veľké poverenie je tlkotom Božieho srdca.“ Cirkev Milosť je prostredníctvom organizácie Wycliffe zapojená do služby prekladu Biblie od roku 1988. Zo 65 pracovníkov vyslaných do zahraničia a podporovaných touto cirkvou sú trinásť členmi Wycliffe.

Foto: Marc Ewell | Text: Becca Coon

KRST – ŠIMON(1995) 13. 1. 2018

TOMÁŠ KOMRSKA (Autor je vodič trolejbusu)

Stať sa otcom je pre väčšinu mužov vcelku jednoduché.

Ale byť otcom, a ešte ku tomu dobrým otcom, tak to je iná káva. Táto životná rola sa nedá vopred naučiť. Nie je totižto vopred jasné, čo z plodu vzájomnej lásky rodičov vzíde.

Vzbura, rebélia, útek z reality, bláznivé kúsky – tak to je, podľa mňa, dôležitá etapa života, ktorá, keď sa neudeje v správny čas, tak v neskoršom veku vyskočí v ďaleko horšej a nebezpečnejšej podobe.

Spolu s Olinkou máme troch synov Tomáša, Dávida a dnešného aktéra krstu, Šimona.

Všetci traja chlapi si zažili a užili takýto, aj keď v rôznych formách, úlet, či formu vzbury, pričom Šimonova bola asi najokázalejšia, vzhľadom na našu bezprostrednú blízkosť. Tomáš a Dávid šantili na iných kontinentoch, ale Šimon čiastočne pred očami našich známych – dovtedy priateľov. V čase Šimonovej aktívnej rebélie mi bývalí priatelia kládli zákerné otázky, pričom otázniky v očiach boli ešte otáznejšie. Ale objavovali sa svetlé chvíle, keď sa Šimon chcel rozprávať, keď sa pýtal. Porozumel som, že to je ten čas, ktorý treba vhodne využiť. Dodnes sú také chvíle, ktoré máme so Šimonom len pre seba. Rozprávanie sa o živote, o smrti, o Bohu bolo a je istou formou bohoslužby. Nenútené, prirodzené a pre mňa určite užitočné rozprávanie. Dnes nezriedkavo príde Šimon za mnou s otázkou: „Chceš sa rozprávať?“ a vnímam, že to je úprimné a vážne, nielen „akože“.

Tak vnímam aj Šimonovo rozhodnutie – dať sa pokrstiť.

Ako otec vnímam, že Šimon sa rozhodol aj vonkajším prejavom – krstom, dať sebe aj okoliu najavo, že svoj život spojil s Kristom a jeho láskou, postojmi... Vnímam, že to nebol obrat zo dňa na deň, ale že toto rozhodnutie dozrievalo počas niekoľkých rokov a možno začalo práve v období rebelovania.

Neviem, čo bude zajtra, neviem, čo prinesie tento rok.

Ale viem, že sa oplatí zveriť svoj život Kristovi.

V tichosti, v pokore, v samote.

Dobrovoľne, keď sa nič vážne nedeje, ale aj v zúfalstve, keď neviem kadiaľ ísť.

„Šimon, pozývam Ťa, buď verný Kristovi, v dobrom aj v zlom, ono sa s týmto životom asi nič rozumnejšie ani urobiť nedá.

Ale keby som niečo lepšie našiel, neboj, poviem Ti.

Nech Ťa životom sprevádza tento text:

Ježiš hovorí:

Kdekoľvek sú dvaja, nie sú bez Boha, a kdekoľvek je človek sám, hovorím, že ja som s ním. Zdvihni kameň a tam ma nájdeš, štiep drevo a tam som.“

(Uvedený text je tak trocha rebélia. Nenachádza sa v Biblii.)

Našli ho roku 1897 páni Hunton a Grenfell – nadšene hľadači správ o minulosti v stranených či ukrytých papyrusoch na dávnom smetisku v mestečku Oxyrhynchus. Na papyruse, z roku 220 n. l., bolo 8 výrokov, z ktorých každý začína: „Ježiš hovorí“.

Tri z nich sa do bodky zhodujú s výrokmi tak, ako sú uvedené v Biblii, napr. Mt7, 3–5 (o smietke v oku.)

Tri sú celkom neznáme, z ktorých jeden som vyššie uviedol, a dva boli nečitateľné. Úvaha nad uvedeným nebiblickým textom môže byť veľmi užitočná.

Ježiš hovorí:

Prečo bratovi vidíš v oku KARPPOS a vo vlastnom oku nebadáš brvno? Alebo, ako môžeš povedať svojmu bratovi: Dovoľ, vyberiem ti smietku z oka, – keď ty sám máš v oku brvno? Pokrytec, vyťahni najprv brvno z vlastného oka, a potom budeš jasne vidieť, aby si mohol vybrať smietku z oka svojho brata.

Ježiš hovorí:

Kdekoľvek sú dvaja, nie sú bez Boha a kdekoľvek je človek sám, hovorím, že ja som s ním. Zdvihni kameň a tam ma nájdeš, štiep drevo a tam som. ■

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKEJ

JANUÁR 2018

Rada rozhodla:

Že súčasťou procesu zriadenia nového zboru bude písomné prihlásenie sa staršovstva vznikajúceho zboru k Vyznaniu viery a Duchovným zásadám Cirkvi bratskej.

Rada prerokovala a schválila:

Správu z vizitácie zboru v Košiciach a pripojila k nej svoje poznámky.

Žiadosť evanjelizačno-misijného odboru o jednorazovú podporu misionára Romana Mészároša z prostriedkov odboru.

Študijné voľno kazateľa Martina Jurču a odporúča mu navštíviť zbory na Morave a konzultovať výber študijnej literatúry s predsedom študijného odboru.

Rozviazanie pracovného pomeru dohodou, o ktoré požiadal kazateľ Ľudovít Fekete k 30. 6. 2018.

Rada poverila:

Predseda Rady, aby s košickým staršovstvom prekonzultoval možnosti uvedenia kazateľa Ervína Mittelmana do činnnej služby.

Predseda a tajomníka účasťou na stretnutí a príprave spoločného vyhlásenia cirkví k Istanbulskému dohovoru. V prípade, že toto vyhlásenie bude zodpovedať presvedčeniam Cirkvi bratskej, aby toto vyhlásenie aj podpísali.

Rada rozhodla:

O spôsobe odmeňovania administrátorov zborov z príspevku štátu a o úprave pracovnej náplne kazateľov, ktorí sú vymenovaní za administrátorov. Upravila príplatky k platom pracovníkov ústredia cirkvi.

O zvýšení úväzku vikára Mareka Tomašoviča na 50 % od 1. 1. 2018.

O úprave pracovnej náplne a príplatku Rady pre predsedu PLANt Tomáša Henžela.

Zobrala na vedomie:

Rozhodnutie kazateľa Bohdana Roháčka o ukončení jeho služby kazateľa – správcu v zbore v Michalovciach k 28. 2. 2018. Zobrala na vedomie jeho záujem o službu Rómom v regióne zboru.

Finančnú správu Fondu Nové zbory za rok 2017. Do fondu v roku 2017 pravidelne alebo viackrát prispievalo 11 jednotlivcov (resp. rodín) a jednorazovo prispeli štyri zbory (Nitra, Vranov, Žilina a Spišská Nová Ves).

Ďalej Rada

Mala rozhovory:

S kazateľom Danielom Pastirčákom o ekumenikom a evanjelikálnom charaktere zboru Bratislava Kaplnka.

S Dagmar Danelovou, členkou spevníkovej pracovnej skupiny, o postupe prác na novom spevníku.

S redakčnou radou časopisu Dialóg o obsahu niektorých článkov, ktoré neodrážajú presvedčenia Cirkvi bratskej a o ťažkostiach so zabezpečením obsahu časopisu zo strany Cirkvi bratskej.

Akceptovala, že v staršovstve zboru Spišská Nová Ves sú vzhľadom na veľkosť zboru iba traja volení členovia ako prechodný stav do konca funkčného obdobia staršovstva. ■

(Spracované z podkladov Rady Cirkvi bratskej)

O SLUŠNOSTI

MIROSLAV KOCÚR
(Teológ, publicista,
vysokoškolský pedagóg.)

Morálka, aj keď to ťažko nesieme, je vždy dielom spoločenského konsenzu. Aj etiku biblického kresťanstva je nutné vždy znovu reflektovať a hľadať jej aktuálnu interpretáciu. Jej základné znenie – biblický text – sa pritom nemení.

Nové technológie a nové objavy vo sfére interdisciplinárneho výskumu ukazujú, že niektoré odpovede nám už dnes nestačia a že aj globálne ekologické problémy majú svoje lokálne implikácie. Migrácia nemusí byť len politickým javom, ale môže súvisieť aj s takou banálnou vecou akou je neúroda, či zmena klímy, ktorá donúti k pohybu státisíce a milióny populácie, ktorá ešte včera slušne žila. Boj o zdroje sa premení na vojnové konflikty a problém globálneho dopadu je na svete.

Po páde železnej opony sme akceptovali takmer bez diskusie, že komunistický raj na zemi je nereálnou utópiou, a cesta k nej bola dláždená násilím a smrťou mnohých ľudí. Preto sme akýkoľvek iný ako pravicový pokus o ozdravenie verejného priestoru, ekonomiky a kultúry považovali za podozrivý. Obdobie mečiarizmu nás však na Slovensku dostalo do stavu krajnej núdze, kedy sme začali hovoriť v politike, okrem pravicových a ľavicových riešení, skôr o slušnosti a neslušnosti. O spôsobilosti a o grobianstve vo verejnom priestore. Posunuli sme sa teda od morálky k slušnosti. Malá retrospektíva sa dostala v minulom roku aj na plátna kín. Filmy Únos a Mečiar nám pripomenuli to obdobie, kedy nám stačilo, ak sa verejný činiteľ namiesto vulgarizmov a únosov vedeli prihovoriť verejnosti kultivovane a slušne.

Slušnosť v politike sa tak stala na isté obdobie zárukou prijateľ-

Verejní činitelia, či ako o tom hovoril Machiavelli vo svojej dobe – vladári a mocnári, sa musia snažiť budiť dojem slušného, morálneho človeka.

Nezáleží ani tak na tom, či je vladár morálny, ľudia si to o ňom musia myslieť.

Vládca a verejný činiteľ by teda mal byť morálnym človekom.

Keď sa však bližšie pozrieme na to, čo to vlastne znamená, dostávame sa na tenký ľad. Kto je morálnym človekom – ten kto žije život podľa morálnych pravidiel? A ktoré pravidlá by to teda dnes boli? Desatoro? Alebo nejaký profesionálny etický kódex?

Odpoveď nie je ľahká.

Paradoxne sa práve táto formálna slušnosť stala terčom kritikov takzvanej politickej korektnosti. Tí, ktorí sa rozhodli pomenovať veci a ľudí „pravými“ menami, začali hovoriť o parazitoch a expresívne prejavy verejných činiteľov zovšedneli. Hovoriť o fašistoch či ľudákoch, nacionalistoch, šovinistoch, xenofóbi, antisemitoch či rasistoch sa na pozadí tejto reality stalo neprijemným. Nositelia fašistických myšlienok, nacionalisti aj tí, čo šírili hnev voči migrantom či Rómom sa cítili dotknutí a urazení. Dovoľávali sa popri šírení nenávisťi voči iným práva na slobodu prejavu. Bez slušnosti. Pridali aj zosmiešňujúce označenia pre tých, ktorí hľadajú tvárou v tvár extrémizmu konštruktívne riešenia dnešnej komplikovanej situácie.

Takto sa elementárna slušnosť vo verejnom priestore dostala do situácie, kedy sa musí osvedčiť ako čosi viac, ako len formálna etiketa. Výzvy súčasných populistov zvládnu vo verejnom priestore skôr autentickí a sebavedomí ľudia, ktorí niečo vedia a prirodzene inšpirujú. Skôr ako o ich autoritu ako lídrov však pôjde o ich víziu, či schopnosť dávať nádej a budúcnosť. Ich slušnosť by preto nemala byť len propagandistickou vlajkou a hrou pred kamerou, ale skôr prirodzenou ľudskou výbavou, ktorá dodá ich slovám a vízii uveriteľnosť. Slušnosť bude nielen floskulou, ale aj prejavom úcty k pravde a láske, ktoré budú nielen víťaziť, ale aj zvíťazia nad ľžou a nenávisťou. Osmičkový rok a jeho výročia sú dobrou príležitosťou si to pripomenúť. Zdanie slušnosti dnes už nestačí. U západných susedov – na Hradčanoch o tom vedia najnovšie tiež svoje. ■

KRÍŽOVKA

„Musíš sa veľa učiť, aby si poznal...“

Autor: Peter Kailing	Bieda, chudoba (hovor.)	Odišiel na večnosť	Hmyzožravý cicavec	Cudzí slovný člen	TAJNIČKA	POMÔCKY Lees, Pik, Roks, Le, Odor, Ort	Druh obilniny	Časť vemena	Upravené železo (množ. č.)
Praskla					•	Ocko Okresný výbor (skr.)			
Červený smrek					•				
Banská šachta				Ovocie (česky) Vôňa, pach	•				
Chem. zn. telúru			Ruská rieka (Om) Podmienk. spojka		•	Solmizačná slabika Druh tvrd. cukríkov			
Mužské meno					•		Česká predložka Predložka (s)		
	Lisovaný cukrík z varen. cukru	Obor Vodná šelma			•			Stromový medvedík (Austrál.)	Neodišiel
505, rím.			Umel. sloh 18. st. Franc. rieka		•				
Kypril pôdu				Zn. volt- sekundy 450. rím.	•		Náprava Zadný roh vratiplachty		
Obliekli (knižne)					•	Remíza v šachu Zvratné zámeno			
Vylákala					•				
Nemec				Psovité šelma	•				

Tajnička krížovky z RELAXu z Dialógu č. 12/2017: Uznanie zlyhania je úkon odvahy a STATOČNOSTI.

Obrazovú publikáciu Kráľovské mestá posielame **Nelke Juhaščíkovej z Hermanoviec.**

Vyriešenú tajničku krížovky z tohto čísla posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy:

svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR do 28. 2. 2018.

Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydavateľstva Media Svatava.

Správne odpovede z tohto čísla uverejníme v Dialógu 01/2018 (vyjde vo februári).

Stranu pripravil Peter Kailing

EVANJELIZÁCIA PROSTREDNÍCTVOM CIRKEVNÉHO ZBORU

Máme čo zvestovať

5.-7.apríl 2018

Hotel SATEL*** Poprad

Mnoheľova 825/3, 058 01 Poprad, Slovensko

GPS: N 49.056812, E 20.296307

Európa pácha seba vraždu tým, že zabúda na svoje korene, ba dokonca ich odmieta. Preto potrebuje predovšetkým evanjelizáciu. Hoci uznávame, že evanjelizácia je súčasťou podstaty kresťanstva, ale skôr si ju ctíme ako konáme. Lenže ten, kto prekypuje nadšením z Ježiša Krista, nemôže o ňom mlčať. Kresťanská cirkev v ostatných desaťročiach odovzdala konanie evanjelizácie veľkým evanjelizačným kampaniam a agentúram, alebo izolovaným jednotlivcom. Avšak vždy, keď bolo kresťanstvo vo svojej najživšej a najzdravšej podobe, tak miestny cirkevný zbor sa vyznačoval evanjelizáciou. Je to tak preto, že zdravá evanjelizácia sa rodí z lona zdravého cirkevného zboru. Neexistuje totiž väčšia evanjelizačná sila, ako otvorený cirkevný zbor, ktorý zvestuje Božiu lásku k nám a svedčí o svojej láske k nemu. Preto všetko, čo v cirkevnom zbore robíme, by sme mali robiť s jedným okom zameraným na evanjelizáciu.

Ak ste o tom presvedčení, tak prídte a dajte sa Božím evanjeliom **nadchnúť!**

Ak o tom pochybujete, tak prídte a dajte sa k evanjelizácii **povzbudiť!**

Ak chcete cirkevné komunity evanjelia šíriť, tak prídte a dajte sa **poveriť!**

Pozývame kazateľov, farárov, laických kazateľov, zakladateľov zborov, katechéto, vedúcich mládeže, biblických skupín, misijných a evanjelizačných pracovníkov, mužov aj ženy zo všetkých kresťanských denominácií na

10. konferenciu **Máme čo zvestovať:**

EVANJELIZÁCIA PROSTREDNÍCTVOM CIRKEVNÉHO ZBORU

Prihlasovanie do 1.marca na www.mcz.cb.sk.

Cirkev bratská v Slovenskej republike, Cukrová 14, 811 08 Bratislava telefón: +421 905 756 336
email: mamecozvestovat@gmail.com Garant doc. ThDr. Ing. Ján Henžel, PhD

Evanjelická aliancia v Slovenskej republike

SEVIN – Slovenský evanjelikálny inštitút